ԺԷ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 4450 9/22 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1900 ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ 28 ՃԷՄԱԶԻՒԼ ԱԽԸՐ 1318 ԺԷ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 4450

درعليه‌ده غلطه‌ده (آره‌ولك) غزته‌سی اداره‌خانه‌سنه

ՊՈԼԻՍ Ղալաթիա, Նորատունկեան Խան

Les annonces sont reçues
à la Direction du Journal "AREVELK"
Galata, CONSTANTINOPLE.

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

20 ՓԱՐԱ

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԹԵՐԹ
Ազգային, Գրական եւ Քաղաքական

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան	140 ղր.
» » » »	վեցամսեայ	70 »
» » » »	եռամսեայ	40 »
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40 ֆրք.
» » »	վեցամսեայ	20 »

Դրամի փոխարէն փոքրոյ փուլ կ'ընդունուի, 115 դրուշի փուլը 100 դրուշի հաշուով։

Ցեղական թղթատարի ծախքը բաժանորդաց կը վերաբերի։

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն։

ԱՐՁԱԳԱՆԳ ՌՈՒՍՃՈՒԳԷՆ

(Թղթակցութիւն «Արեւելք»ի)

ՌՈՒՍՃՈՒԳ 2 Սեպտ. 1900

Ո՛ւր լսուած է որ Աղքատախնամ մարմնի մը վերակազմութեան ատեն Թաղականութիւնը ոտքով ձեռքով գործի մէջ իյնայ, մինչդեռ ասդին ուղղակի իր պարտականութիւնը եղող գործերը երեսի վրայ կը մնան։ Եթէ Աղքատախնամը Թաղականութեան իրաւասութեան տակ է, ատոր ըսելիք չունինք, բայց այն ատեն Թաղականութիւնը՝ իբր համարատու մարմին—ինչպէս է Տնտեսական Խորհուրդը Պոլսոյ մէջ—իրաւունք ունի հաշիւ պահանջելու անկէ և ան ալ պարտաւոր է իր գործունէութեան սահմանը ճշդող կենդանի ապացոյց մը տալ Թաղականութեան, որպէս զի վերջինն ալ իր կարգին ժողովրդին տեղեկացնէ զայն։ Ենթադրելով որ Թաղականութիւնը իրաւունք ունի իրաւասութեանը տակ առնել Աղքատախնամը կամ թէ կը փափաքի առնել, և այդ պատճառով անոր գործունէութեան նախանձախնդիր ըլլալով՝ փութկոտութեամբ գործին միջամտած է, այն ատեն, նոյն իրաւունքով պարտաւո՞ր չէ նախ ինք իր գործունէութեան վերաբերմամբ ժողովուրդին փափաքը գոհացնել՝ ներկայացնելով իր հաշիւները, որոնց մասին միշտ լռութեամբ անցնիլ կ'ուզէ։ Անցնի՛նք խրողութեան։

Աղքատախնամի վերակազմութեան համար Թաղ. Խորհուրդը Ջոջերու և քանի մը մասնաւորներու ներկայութեամբ երկու անգամ ժողով գումարելով՝ սեպտ. 14ի նիստին մէջ թեկնածու նշանակեց և ազդարարութեամբ հրաւէր կարդաց բարեպաշտ ազգայիններուն, որպէս զի հաճին սեպտ. 17ի ընտրութեան ժողովին մասնակցիլ։ Մտածելի չէ՞ք գտներ այս կատագերգութիւնը, որ միայն հասարակ հոպիտ մը վայել է։ Թաղ. Խորհուրդը որչափ որ աչքակապութեամբ մինչեւ այսօր ժողովուրդը խաբելու ձեռնամուխ եղաւ, ա՛լ չի կրնար համարձակ իր ձեռնածուի դերը խաղալ, որուն առաջին պտուղը վայելեց։ Ժողովուրդը այդ որոշեալ օրը ժողովին ներկայ չգտնուեցաւ։ Նոյն ամսոյն 24ին, երկրորդ անգամ ըլլալով ժողովի հրաւիրուած էին ազգայինները, բայց դարձեալ մեծամասնութիւն չգոյանալուն յետաձգուեցաւ ընտրութիւնը։ Եթէ՝ ձեւակերպութեան համար՝ յաւիտենական հրաւէրներ ալ ըլլան ժողովուրդին, դարձեալ յուսալի չէ որ, ան, իբր օրինաւոր նիստ մը նկատելով այդ ժողովը՝ աջակցի այն նախապատրաստեալ քմածին կարգադրութեան, որ մասնաւորներու ուղեղին արդիւնքը ըլլալով՝ միշտ նոյն ձեւով մնալու յոյսը կը տածէ, ինչ ձեւով որ չափուած էր (այսինքն թէ արդէն ընտրելիները որոշուած ըլլալով՝ հարկ չպիտի ըլլայ վերստին ընտրութեան ձեռնարկել)։

Քանի մը խօսք ալ նոր դպրոցի մասին, որ գրեթէ լմնցած է։ Նախ պարտաւոր ենք անշուշտ շնորհակալութիւն յայտնելու բարեպաշտ ազգային՝ Փիլիպպոս Քիւրտեանի, որ դպրոցին գետինը նուիրելու հաճեցաւ։ Այս առթիւ չէ կարելի շնորհակալութեան բաժին չհանել այն աշխատաւորներուն, որոնք պարտականութիւն ստանձնեցին շինութեան դրամը հաւաքելու և հսկելու դպրոցին կառուցմանը։ Ո՛րչափ որ գովելի կը գտնենք յանձնախումբին ջանասիրութիւնը, արգելք մը չենք տեսներ դիտողութեան ենթարկելու անոր յանձնապաստան գործունէութիւնը։ Չշփոթենք խնդիրը։ Այդ աչալուրջ հսկողութեամբ և տրամադրելի գումարով կարելի էր աւելի կանոնաւոր ու երկսեռ վարժարան մը կառուցանել այդ ընդարձակ հողին վրայ, եթէ քիչ մը աւելի ջանք ու զոհողութիւն ըլլար։ Նախապաշարումը թէ՝ աղջկանց վարժարանը պէտք չէ միեւնոյն յարկին տակ ըլլայ տղոց վարժարանին՝ հետ, միայն, ներկայիս Ռուսճուգցիներու ուղեղին մէջ խարսխած կը գտնենք։ Ո՛րչափ որ մանրակրկիտ հաշիւներ ընենք մեր զաւակներուն բարոյականը առողջ հիմի մը վրայ հաստատելու համար, չենք կարող հասնիլ մեր նպատակին, եթէ երբեք ընտանեկան յարկերու մէջ չտիրէ այն մաքուր մթնոլորտը, որ էական սնունդը պիտի կազմէ մանուկին և որ դժբաղդաբար Ռուսճուգի մէջ՝ կլիմայէն ազդուելով՝ եղծանելու տխուր վիճակին մէջ կը գտնուի։ Տարբեր նկատողութիւն մըն ալ շէնքի մասին, որ Ռուսճուգցիին իր դպրոցով պարծելուն յառաջխաղաց հոսանքը պիտի կասեցնէ։

Շէնքին մուտքը, որ աւելի կանոնաւոր ու գեղեցիկ պէտք է ըլլայ, բոլորովին անճաշակ բան մը եղած է։ Յանձնախումբը քանի մը հարիւր ֆրանք շահելու նպատակով (կարծես թէ գրպանէն պիտի տար) առանց ծածկոյթի թողուց մուտքի անցքը, որ անմիջապէս այցելուին աչքին զարնելով՝ հաճելի տպաւորութիւն մը չի թողուր անոր վրայ։ Ասոնք թէեւ նկատելի կէտեր չեն, բայց պարագան կը թելադրէ մեզի խօսելու, որովհետեւ յանձնախումբը մէկ կողմէն քիչ ծախք ընելու խնայասէր ուղղութիւնը կը բռնէ, մինչդեռ միւս կողմէն ճարտարապետին հետ համաձայնելով՝ վերջապէս անոր պահանջը կը գոհացնէ 400 ֆրանք տուժելով։

Ինչպէս նախորդ անգամ ըսած էի թէ Թաղականութիւնը մտադիր էր տիկիններէն խնամակալութիւն մը կազմել, ուրախ եմ այս անգամ յայտարարելու որ այդ մարմինը ընտրուեցաւ կամ թէ կազմուեցաւ։ Ինքնընտիր խնամակալութեան առաջին գործը եղաւ անմիջապէս թուաբանական գործողութեան մը ձեռնարկել՝ իւրաքանչիւր աշակերտուհիի թօշակին վրայ յաւելում մը ընելով։ Հոգաբարձութիւնը նախապէս արդէն ամէն մէկ ընտանիքի կարողութեան չափով երկսեռ աշակերտներու թօշակները վճռած էր։ Երբ խնամակալուհիները կամայական տնօրինութիւն մը կ'ընեն, չե՞ն մտածեր թէ նախ հոգաբարձութիւնը իր արժանապատուութեան վիրաւորանք կը նկատէ այդ բանը՝ իր հեղինակութիւնը կորսնցուցած տեսնելով. և երկրորդ չե՞ն նախատեսեր թէ ընտանիքներու մէջ դժգոհութեան առիթ կը տրուի։ Այդ առթիւ արդարացի՛ են անշուշտ ծնողքներուն բողոքները. և ի՞նչպէս պահանջենք որ անոնք իրենց զաւակները անխտիր ազգ. վարժարան ղրկեն, երբ հոն ամէն տարի նորանոր կարգադրութիւններ կ'ըլլան և տարբեր անօրինութիւններ կը ներմուծուին։ Հազիւ իր ապրուստը ճարող բեռնակիր մը կամ սափրիչ մը երբ իր կարողութենէն աւելին կը պահանջուի—ան ալ խիստ սակարկութիւն մը ըլլալէն յետոյ—բնական է հաճելի չի գար անոնց։ Եւ իրաւունք ունի՞նք պահանջելու աւելին, երբ իր բազուկը ծախող ժողովուրդի հարազատ զաւակը իր պատառ մը հացէն զրկելով՝ տասնոց մը նետելու չի զլանար եկեղեցիին գանձանակը, և երբեք մտքէն իսկ չանցըներ թէ եկեղեցիի և դպրոցի մէջ այդ աստիճան վէճ մը կրնայ գոյութիւն ունեցած ըլլալ, որ մէկը միւսին վրայ առաւելութիւն մը ցուցընէ։ Պէտք է խոստովանինք որ այդ կոշտ կարծուած աղքատիկ անհատներուն համեստ արտադրութիւններն են, որ կ'ապահովցընեն եկեղեցիի պայծառութիւնը, և ո՛չ թէ այն պճնուած գաւառականներու չռայլած մեծամեծ գումարները։ Հա՛րց մը։ Արդա՞ր տնօրինութիւն է երբ հարուստ մը 4 կամ 5 ֆրանք վճարէ և անդին չունեւորը՝ 1 ֆրանք։ Երբ բաղդատութեան դնենք անոնց վիճակը, խնդիրը ինքնին կը պարզուի։ Չեմ վարանիր ըսելու թէ քսակով հարուստ, մտքով աղքատ քարսիրտներ չեն պակսիր մեր մէջ և որ միշտ համարձակութիւն ունին աղքատին երեսն ի վեր պոռալու թէ՝ կարէ՛ հացէդ, խնայէ՛ ապրուստէդ ու զաւկիդ կրթութեանը համար տո՛ւր։ Շատ դիւրին է փափուկ անկողնի մէջ մեծնալով, կանակը տաքուկ, կո՛ւշտ ու կուռ վճիռ արձակել. մտածե՛նք թէ ի՞նչ կ'ըսենք։ Խնայէ՞ հայր մը իր ապրուստէն, զոր արդէն չունի, չխմէ՞ այն գաւաթ մը օղին ալ, որ իր վիշտը մեղմելու է՛ն պարզ միջոցն է (ո՞ր հարուստը գաւաթ մը գարեջուր պակաս կը խմէ ու քանի մը տասնոց կը դնէ աղքատին ձեռքը)։ Անցնի՛նք անգամ մը անոր խցիկին առջեւէն, չգարշի՛նք ներս նայելու և պիտի տեսնենք հոն տարբեր աշխարհ մը աներեւակայելի—մեր վայելած կեանքին հակապատկերը—, վերջապէս աղքատութեան բոյն մը, բայց՝ համեստ ու անխռով։ Այո՛, կ'ապրի՛ հոն շատ մը զաւակներու տէր հայրը, եթէ ապրիլը միայն փոր կշտացնել նշանակէ՝ ան ալ անպէտ սնունդով մը։

Ազգը պարտաւոր է անխտիր անվարձ կրթութիւն մը տալ այն զաւակներուն, որոնք բնութեան մէկ ժպիտը վայելելու բաղդէն զրկուած են։ Ո՛չ մէկ տեղ տեսնուած է որ թաղային վարժարան մը մի միայն աշակերտներու թօշակէն գոյացած չնչին գումարովը կառավարուի։

Պարզենք խնդիրը։ Նախորդ տարիներու մէջ կառավարութիւնը 2000 ֆր.ի նպաստ մը կ'ընէր դպրոցին. նոյնպէս Թաղականութիւնն ալ եկեղեցիի կալուածներէն տարեկան 1200 ֆրանքի չափ կ'օգնէր երկսեռ վարժարաններուն։ Դժբաղդաբար այժմ այդ հասոյթներէն առաջինը բարի սովորութիւն մը ըլլալէ դադրեցաւ, երկրորդն ալ Թաղականութիւնը ուսուցիչներուն նախորդ տարուան պահանջներուն յատկացնելու նոր և ամենակտրուկ միջոցին վերածեց, բան մը որ կ'ապացուցանէ թէ՝ այդ բացառիկ առաւելութիւններով նոյն իսկ կարելի չէ եղեր նախորդ տարուան պիւտճէն լրացընել, քանի որ դեռ խոշոր պարտք մը բաց մնացած է, շնորհիւ մէկ կողմէն ապիկար ու ագէտ հոգաբարձուներու, որոնք բոլոր էութեամբ շուկայի մարդ ըլլալով՝ շուկայական հայեացքներով կը վերաբերուէին դէպի դպրոցը, իսկ միւս կողմէն շնորհիւ Ռուսճուգցիին այն եզական գաղափարին, որ դպրոցն ու եկեղեցին միայն իր սեպհականութիւնը կը նկատէր։ Ուրեմն կը հարցնենք, ի՞նչպէս կարելի պիտի ըլլայ այս տարի պիւտճէն անթերի հաւասարակշռել, քանի որ եկամուտը պակսած է խոշոր գումարով մը, մինչդեռ ծախքը չնչին գումարով մը։ Աւելի որոշ խօսինք։ Երկսեռ վարժարաններու համար 5000–6000 ֆրանք պիւտճէ նշանակուած ըլլալով՝ երբ աշակերտներուն թօշակէն գոյացած հասոյթը առաւելն 2 հազար հաշուենք, անդին կը մնայ 3–4 հազար ֆրանք, որ միայն Ցուխրասուներէ պիտի գոյանայ, ինչ որ հարիւրին 90 յուսալի չէ այն ժողովուրդին համար, որ կ'ապրի Ռուսճուգի երկինքին տակ։ Այս տարի երկսեռ վարժարաններու հոգը միմիայն բեռցուած է Հոգաբարձութեան և խնամակալուհիներու վրայ։ Յոյս ունինք որ հոգաբարձութիւնը (այս նորօրինակ սիստեմով) արական վարժանին պիւտճէն լիովին պիտի կարենայ գործադրել, քանի որ մասամբ դպրոցի շուրջը Պոլսեցիի և տեղացիի կռիւները բարձուած են. բայց անդին կը մնայ խնամակալութիւնը առանձին՝ իր եռասիրական ձեռնարկին մէջ, որ իգական վարժարանը կառավարելու փքուռոյց գաղափարը իրագործելու կը նկրտի։

Արդէն հարուստ մը իր զաւակը ազգ. վարժարան ղրկելու չի հաճիր, երբ դրամի զօրութեամբ կրնայ անոր աւելի բարձր կրթութիւն մը տալ և անոր անյատակ ուղեղը լեցնել՝ օտար սնունդով։ Ազգ. վարժարանի մէջ միշտ աղքատին—բուն ժողովուրդին—զաւակն է որ իրական կրթութիւն մը պիտի ստանայ. և երբ խնամակալութիւնը ինքզինքը խաբելու չափ յիմարութիւն յանձն կ'առնէ թէ՝ կրնայ մէկ ֆրանք, երկու ֆրանք ամսաթոշակով կամ մնացածին նուէրներով ամբողջ վարժարանի մը պիւտճէն կազմել, այն ատեն պէտք է այդ վարժարանը իր տեսակին մէջ բացառութիւն մը նկատել և անոր հսկող մարմինն ալ երեւակայել արտակարգ զօրութեամբ մը օժտուած, բան մը որ իրական ըլլալու հաւատքը չի ներշնչեր մեզի։ Նոյն իսկ, եթէ ազնուական տիկինները զոհողութիւններ յանձն առնելով տունէ տուն նուիրատուութիւններ գանձելու ձանձրոյթը յանձն առնեն, չեմ կարծեր որ այդ մասին համակարծիք գտնեն իրենց՝ նախապէս հաճութիւն ցոյց տուող կարգ մը տիկիններու ամուսինները, որոնց քով կասկածելի է թէ գտնուի երկու քսակ, մէկը տրամադրելի իգական վարժարանին, իսկ միւսը՝ արական վարժարանին, որուն համար ամէն անհատ իբր տուրք, կը վճարէ արդէն գումար մը, ինչպէս պարտաւոր է վճարել կառավարութեան։ Աս այսպէս։ Իսկ ի՞նչ ըսել կամ ի՞նչ անուն տալ այն ըստ երեւոյթին օգտակար կարծուող անիրականալի գաղափարին, զոր յղացած է տիկիններու այն փունջը, որ արեւ չտեսած խամրեցաւ շատ մը նմանօրինակ ձեռնարկներու մէջ, ինչպէս էր երբեմնի մանկապարտէզի խնամակալութիւնը և վաղամեռիկ Որբախնամի գործը, որուն համար հոս—թէեւ տեղը չէ—կ'արժէ համեստօրէն հարցնել ազնիւ տիկիններուն թէ՝ ընկերութիւնը լուծուելէն յետոյ ի՞նչ բանի յատկացուած է հաւաքուած դրամը, որ 50–100 ֆրանք մը ըլլալու է։

Տիկնանց խնամակալութիւնը ազգ. վարժարանէն զատ մանկապարտէզ մը ունենալու բարի տրամադրութիւնը ունենալով. Պոլսէն մանկապարտիզպանուհի մը բերել տալու խորհուրդը ունի, բան մը որ ծիծաղելէ աւելի արգահատել կուտայ այդ նորաձեւութեան սիրահար փառամոլներուն վրայ։ Թէ ինչո՞ւ։—Շատ պարզ է։ Երբեք կարելի չէ որ Ռուսճուգը ունենայ իր Մանկապարտէզը (բառին իսկական առմամբ առնուած), որովհետեւ այդ գործին համար տրամադրելի դրամ չըլլալէն զատ, այդ նորածիլ բուրաստանը մշակելու համար մշակուած գլուխներ կը պակսին։ Եթէ կարմիր գոգնոցաւոր աշակերտներու ցուցադրութիւնը կրնայ իբր իրական փաստ ծառայել Մանկապարտէզի մը գոյութեան, այն ատեն այդ արտաքին շպարն ալ պէտք է թօթափել և ծաղկոց անունը տալ անոր, ինչպէս էր ժամանակ մը։ Բայց խնդիրը հոս չէ։ Ինչպէս ուրիշ անգամ մատնանիշ ըրած էինք, ազնուական տիկինները իրենց սիրասուն զաւակներուն համար առանձին բնակարան մը—իբր ուսումնարան—երազելով այս անգամ Մանկապարտէզ բառը մէջտեղ դնելով ուզած են իրենց գաղափարը իրագործել։ Մանկապարտէզ ունենալու գաղափարը, որ լաւ է և ներկայիս մէջ ամենաէական պահանջ մը դարձած է կրթական գործին վերաբերմամբ, կարելի չէ որ ո՛ և է մէկու մը կողմէ անարգուի։ Բայց ամէն ինչ, աստիճանաբար, բնական շրջաններէ անցնելով կու գայ կը հասնի իր նպատակէտին. Ռուսճուգը հասնելու համար այդ բաղձացեալ ժամանակին, պէտք ունի դեռ կերպարանափոխուելու և որոշ շրջան մը բոլորելու։ Նախ ստեղծե՛լ դպրոցի կամ եկեղեցիի համար եկամուտի նորանոր և հիմնական աղբիւրներ, ահա՛, ինչ որ կը պահանջուի Թաղականութենէ մը, բայց ո՛չ ներկայի մարդամեքենաներէն, որոնք չորպաճիի մը կամ երրորդութիւն կազմող զոյգ աղաներէն մէկուն շունչէն կախուած կը նկատեն ամէն հանրային գործ, որ կրնայ գոյութիւն ունենալ Ռուսճուգի մէջ. Ի՛նչ որ կը տրուի եկեղեցիի համար, պէտք է զայն դպրոցի համար տրուած նկատել, որովհետեւ առանց դպրոցի եկեղեցին կը դադրի իր նշանակութիւնը ունենալէ։ Ներկայ Թաղ. Խորհուրդին պատուարժա՛ն անդամները, որոնց նշանաբանը կը կազմեն «եկեղեցին աղքատ է, սնտուկը դրամ չկայ» սնամէջ խօսքերը, եթէ դպրոցը եկեղեցիէն անջատելով—ինչպէս նախափորձը ըրին այս տարի—շարունակեն իրենց սքօղեալ, անշահ գործունէութիւնը, այն ատեն լաւ կ'ընեն խմբովին, իրենց կամքովը, աւելի ձեռնհասներու յանձնեն իրենց պաշտօնը ու քաշուին ասպարէզէն, ուր եսամոլ թուլամորթներու գոյութիւնը կրնայ ամէն վտանգ սպառնալ կրթական գործին։

Ամօ՛թ է Ռուսճուգի պէս բազմամարդ քաղաքի մը համար պարծիլ թէ «եկեղեցին աղքատ է»։ Եկեղեցին ձայնաւոր ուսուցչին և ժամկոչի մը ամսականներէն զատ խոշորկեկ ծախք մը չունի. ո՞ւր կը մնան դրամները. պահեստի՞ կը տրուին թէ կը լուծուին. ահա՛ հարցում մը որուն պատասխանը միայն կարելի է տալ ա՛յն ատեն, երբ հասարակութեան աչքը Թաղականներու Խորհրդարանին պատերէն ներս թափանցելու վիճակին մէջ ըլլայ։

ԴԻՏՈՂ.

ԿԵՍԱՐԻՈՅ
ԺԱՌԱՆԳԱՒՈՐԱՑ ՎԱՐԺԱՐԱՆԸ

Հայ հարուստներու պատմութեան մէջ ինքնուրոյն եզական դիրք մը կրնան գրաւել Եսայեան եղբայրները, քանի որ պատմութիւնը՝ հայ հարուստներուն հանրօգուտ բարերարութեան մէջ ունեցած տխրաւիթ նկարագրութեամբ՝ անոնց մէկ ահագին մասին սառն անտարբերութիւնը կը պարզէ։ Եսայեան եղբայրները շատերուն ծանօթ են իրենց զանազան բարերարութիւններովը՝ որոնցմէ մէկը, տակաւին շատ նոր, կ'երեւայ Բերայի վարժարանին շուրջը։ Անոնք իրենց բարիքը Պոլիսէն դուրս ալ չեն զլացած, որոնց ալ մասնակից էր վաղամեռիկ բարեյիշատակ Յովհաննէս էֆ. Եսայեան։ Մկրտիչ և Յովհաննէս բարերար եղբայրները, իրենց ծննդավայրին (Կեսարիա) զաւակներէն ալ զարգացածներ ունենալու փափաքով, Կեսարիոյ առաջնորդին կը յայտնեն Ս. Կարապետ վանքին մէջ ժառանգաւորաց վարժարան մը հիմնելու տրամադրութիւննին, ուր պիտի դաստիարակուէին քսան աղքատիկ ուսանողներ՝ մասնաւոր վարժարաններու յատուկ ծրագրով, պայմանաւ որ, իւրաքանչիւր աշակերտի պարտքը ըլլար ընդունիլ կամ վարդապետութիւն կամ քահանայութիւն և կամ վարժապետութիւն «Գէորգ Եսայեան Սանուց» տիտղոսը կրելու համար։ (Աւելորդ չէ կարծեմ ըսել, թէ Գէորգ էֆ. մեծանուն բարերարներուն հայրն է։)

1887 մայիս 1ին պսակուած էր փափաքնին։—Ս. Կարապետի օդասուն եւ տեսարանաւէտ ընդարձակ սենեակներէն մէկը ուսումնարանի փոխուած էր, ուր գրասեղանի վրայ կը կքէին ժառանգաւոր ուսանողներ։ Տարուէ տարի ժառանգաւորներուն վարժարանը իր ուսումնական ծրագիրը կը բարւոքէր, կը ճոխացնէր։ Բազմահատոր գիրքերու և բաւական ճոխ գործիքներու թանգարան մըն ալ ունեցաւ վարժարանը։ Կարող ուսուցիչներ կ'աւանդէին ուսում և գիտութիւն (ա՛յս վերջինը Ֆրանսերէն լեզուով) և Ֆրանսացի ուսուցիչ մըն ալ Ֆրանսերէն լեզուն։ Ժառանգաւորներու վարժարանը հանեց այն համբաւը՝ որուն արժանի էր, և բանաւոր էր որ, Կեսարիայի շրջանակէն դուրս, Զէյթէն, Արաբկիրէն, Սեբաստիայէն, Եոզղատէն, Ագաճրայէն թօշակաւոր հայ աշակերտներ ալ հոն դիմէին։

1893-94-95ին երեք խումբ, թէ՛ ժառանգաւոր և թէ թօշակաւոր շրջանաւարտներ վարժարանին պատիւ էին, որոնցմէ ոմանք ուսուցիչ, վաճառական, գրագիր եւն. են այսօր։ Ժառանգաւոր ուսանողներուն շրջանը աւարտելէն ետքը, վարժարանը իր ծախքերը թօշակներէն և քիչ մըն ալ վանքէն կը հոգար, թէեւ Եսայեան եղբայրները՝ մնացած ժառանգաւոր քանի մը ուսանողներուն ծախքերը վճարելու առիթով՝ սատարելէ չէին դադրեր։ Վարժարանը անկէ վերջը «Թօշակաւորաց Վարժարան» կը կոչուէր։ 1896ին աշակերտներուն թիւը նուազեցաւ։ Յետոյ որբերու ապաստանարան դառնալով՝ «Որբանոց» անունը կրեց, ու մինչեւ այսօր կը շարունակէ իր հին ծրագրովը, և վերջին մէկ երկու տարիներու մէջ սկսած է նորէն տարուէ տարի պարբերաբար շրջանաւարտներ հասցնել։ Իբրեւ արուեստ գծագրութիւն կայ. իւղաներկ պատկերներ իսկ գծողներ կան շրջանաւարտներուն մէջ, որոնցմէ մէկը գծագրիչ ուսուցչին յաջորդած է։ Որբերը կը սորվին նաեւ հիւսնութիւն։

Եթէ դիտողութեան կէտ մը կայ, այն է թէ ինչո՞ւ արդէօք հայերէն, թրքերէն, ֆրանսերէն, պատմութիւն, բնական պատմութիւն, բնագիտութիւն եւն. եւն. ուսումներու շարքին մէջ կրօնքի դասը կը մնայ։ Ինչո՞ւ չճոխացնել կրօնի դասերը և չօգտուիլ Դպրեվանքէն, քանի որ վերջերս կրօնականի սքեմը կրելու փափաքողներ կը տեսնուին, և օրինակն ալ տեսնուեցաւ վերջերս ձեռնադրուող երկու վարդապետներով։ Նկատառութեան արժանի կէտ մըն ալ տնօրէնին անկարողութիւնն է. այդ մարդը իր հակամանկավարժի վարմունքովն ու մէթոտովը՝ դպրոցին երեսուն մօտ շրջանաւարտներէն, և թերաւարտ աշակերտներէն և ո՛չ մէկուն համակրանքը կրցած է շահիլ։

Կ.Ց.Տ.

Քաղաքական Լուրեր

ՉԻՆՈՒ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՏԷՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Շանկայ, 17 հոկտ.—Կը վախցուի թէ այն ընթացքը որուն Գերմանիա մտադրած է հետեւիլ Չինու մէջ, ծանր շփոթութիւններու պատճառ ըլլայ այս միջոցիս, երբ Ռուսիա զբաղած է Մանչուրիոյ մէջ։ Անգլիա կտրուկ քաղաքականութեան մը հետեւելու երեւոյթը ունի և միւս Տէրութիւններն ալ թոյլ կը վարուին։

Բէքին.—Լի-Հունկ-Ջանկ պաշտօնական այցելութիւն տուաւ Անգլիոյ ու

—)(9)(—

ԺԻՐԺ ԲՐԱՑԵԼ

ԴԵՂԻՆ ՄԱՐԳՐԻՏ

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍ

ԼՈՐՏ ՌԻՉՄՈՆՏԻ ՄԻԼԻՈՆՆԵՐԸ

Բ.

—Վստահ եմ անոր վրայ, մօրեղբայր։ Կրաս բուռն և անհաւասար նկարագիր մը ունի, ամէն շփացած տղոց պէս, բայց սա ալ իրաւ է թէ իր մօրը աղջիկն է, ուղղամիտ և անշահախնդիր բնաւորութիւն մը ունի։ Ճշմարիտ է թէ նուազ հարուստ պիտի ըլլանք, բայց հարստութի՞ւնն է որ երջանկութիւն կը պարգեւէ։ Առանց ատոր ալ կրնանք երջանիկ ըլլալ....։

Այս վերջին բառերը վարանումով արտասանեց։

Կորսուած հարստութեան մը մտածումը չէր որ մտքէն անցաւ, այլ Նիամայի պատկերն էր որ աչքին առջեւէն կ'անցնէր, ու այդ պատճառաւ ըսած էր. «Առանց ատոր ալ կրնանք երջանիկ ըլլալ»։

—Չեմ գիտեր ի՛նչ ընեմ, կ'ըսէր Լորտ Արթիւր։ Հակառակ տարիքս առած ըլլալուս, ամուսնանամ թերեւս։ Թերեւս Ծօ Էֆրրթընը հոգեզաւակ ընեմ։

—Ըրէք ինչ որ հաճելի կը թուի ձեզի, մօրեղբա՛յր, ընդմիջեց Ռաուլ բարեմիտ ժպիտով մը։ Բան մը միայն կը խնդրեմ ձենէ, այն է զիս սիրելէ չդադրիլ։

Այս խօսքին վրայ Լորտ Ռիչմոնտ և Պ. Պլինեաք բաժնուեցան իրարմէ։ Լորտ Ռիչմոնտ շատ ջղագրգիռ ու յուզուած էր, իսկ Ռաուլ տը Պլինեաք բոլորովին հանդարտ էր։

Ռաուլ անկողին մտաւ, սակայն չկրցաւ քնանալ։ Մօրեղբօրը միլիոնները չէին անշուշտ որ զինքը մտատանջ կ'ընէին, այլ Դեղին Մարգրիտին պաշտելի դէմքը։ Իբր անքնութեան դարման՝ մտածեց գիրք մը կարդալ, որ թերեւս ցրէր իր սեւեռուն գաղափարը։ Դժբախտաբար քովը գիրք չունէր բնաւ, բայց Լորտ Ռիչմոնտի սենեակին մէջ կրնար գտնել. ուստի ոտքերուն ծայրը կոխելով սենեակէն դուրս ելաւ։ Ասուեակէ զգեստ մը հագած էր։ Առանց աղմուկ հանելու մինչեւ մօրեղբօրը սենեակը հասաւ և երբ դուռը բացաւ ներս մտնելու համար, հոն քարացած կանգ առաւ։

Ճերմակ ստուեր մը կը սահէր սենեակին կէս մթութեան մէջ, զոր գիշերային կանթեղ մը կը լուսաւորէր։

Կրա՛ս Հօգրօբի ստուերն էր ատիկա... որ Լորտ Ռիչմոնտի մահճակալին կը մօտենար։

Ու այն ատեն... Ռաուլ որոշակի տեսաւ որ Կրաս բիւրեղէ շիշի մը պարունակութիւնը կը պարպէր արծաթեայ բաժակի մը մէջ...։

Ռաուլ տը Պլինեաք աչքերով կը լափէր այդ ահուելի համր տեսարանը։ Կէս մթութեան մէջ, երկու կանթեղներու լոյսին տակ, որոնց դոյզը կը դողդոջէր պատերուն վրայ, Կրաս իրեն կը թուէր անիծեալ ստուեր մը, որ տխուր մահաբեմի մը նմանող այդ մեծ մահճակալին կը մօտենար։

Սկզբան Ռաուլ ուզած էր տարակուսիլ։ Ահռելի մղձաւանջի մը խաղալիկ եղած կը կարծէր։ Բայց ո՛չ. նոյնինքն իր նշանա՛ծն էր։ Այն դժոխային փայլը, զոր նշմարած էր դեսպանատան հանդէսին իրիկունը, հիմա կը հասկնար անոր պատճառը։ Կրաս ոճի՛ր մը կը խորհէր։ Լորտ Ռիչմոնտ՝ իր ազգականը, որ իր բնակարանին մէջ այնքան իշխանական ասպնջականութիւն մը նուիրած էր իրեն, հիմա զայն մեռցնել կը ջանա՛ր... Եւ շարժառի՞թը ինչ էր այդ ոճրին։ Որովհետեւ Լորտ Արթիւր, ընթերցողներուն ծանօթ պատճառներով, յայտնած էր թէ չէր կրնար Ռաուլ տը Պլինեաքը միակ ժառանգորդն ընել։

Կրաս Հօգրօբ, փառասէր և դրական աղջիկ մը, կը տենչար միլիոնատէր ըլլալ երբ կոմսուհի տը Պլինեաքի տիտղոսը կրէր։ Եւ երբ տեսած էր որ այդ միլիոնները խոյս կու տային ու կը մնային միայն իր ճղճիմ դրամօժիտը ու Ռաուլի հայրական փոքր ժառանգութիւնը, իր որոշումը տուած էր անմիջապէս։ Հետեւաբար պէտք չէր միջոց տալ Լորտ Ռիչմոնտի կտակ մը ընելու և իսկոյն ջնջել զայն։ Կրաս Հօգրօբ այդ պատճառաւ կը թունաւորէ՛ր Լորտ Ռիչմոնտը։

Ռաուլ հիմա կը յիշէր թէ Կրաս, նախընթաց օր ճաշի ատեն հարցումներ ըրած էր Լորտ Ռիչմոնտի, իր անքնութեան և քնաբեր դեղերով զայն դարմանելու եղանակին վրայ. այս առթիւ մորֆինի գործածութեան վտանգները բացատրած էր և նոյն իսկ անամօթը սա ենթադրութիւնը ըրած էր. «Ու օր մը կրնայ ըլլալ որ խաբուիք և գէշ խաղ մը խաղաք ձեր անձին։»

Լորտ Ռիչմոնտ պատասխանած էր թէ իր առած մորֆինը փոքր քանակութեամբ էր և կարելի եղածին չափ զգուշութեամբ կը գործածէր։ Գիշերը կէս քուն կէս արթուն, քունը բոլորովին փախցնելու վախէն, ձեռքը կ'երկարէր և բնազդօրէն քանի մը ումպ կը խմէր մորֆինախառն ըմպելիէն։

(Շարունակելի)

Մ. Նահանգաց դեսպաններուն։ Լի-Հունկ-Ջանկ ամերիկեան դեսպանատան մէջ յայտարարեց թէ վերջին դէպքերէն շատ զգածուած է. նաեւ շնորհակալութիւն յայտնեց Ամերիկացիներուն կողմէ Չինացիներուն նկատմամբ ցոյց տրուած բարեկամութեան համար։ Լի-Հունկ-Ջանկ հարցուց թէ հաշտութեան բանակցութիւնները ե՞րբ պիտի սկսին։ Եանկ-Լու հրաժարեցուցուած է լիազօր պատուիրակի պաշտօնէն։

Վլատիվոսթոք. —Ռուսիա Մանջուրիոյ մէջ իր զինուորական գործողութիւնները պիտի դադրեցնէ այն ատեն, երբ Խարպինէն մինչեւ Բորթ-Արթուր տանող երկաթուղիի գիծը ապահով վիճակի մէջ դրուի հրոսախումբերու յարձակմանց դէմ։ Օգնական զինուորներ պիտի ղրկուին կայարաններ։

—Ռուսիոյ կայսրը ականակուռ ոսկի պատեանով սուր մը նուիրեց Ամուրի կուսակալ Կրոտէքով զօրավարին՝ իբրեւ վարձատրութիւն զինուորական գործողութեանց ատեն մատուցած ծառայութիւններուն համար։

Պերլին. —Աւստրիոյ-Հունգարիոյ դեսպանը Գերմանիոյ արտաքին գործոց նախարարին դիմելով յայտարարեց թէ Աւստրիոյ կառավարութիւնը և արտաքին գործոց նախարար Կոլուխովսքի կոմսը վստահ են որ զանազան կողմերէ եղած առաջարկութեանց մասին Տէրութեանց միջեւ կատարուած բանակցութիւնները կատարեալ համաձայնութեան մը պիտի յանգին։ Կը հերքուի այն լուրը թէ Գերմանիա ետ պիտի քաշէ Չինու մէջ իր ունեցած զինուորները։

Բարիզ. —Պ. Տէլքասէ որ Տէրութեանց կողմէ իր առաջին ծանուցագրին տրուած պատասխաններուն մէկ ամփոփումը ծանուցագրի ձեւով հաղորդած էր Տէրութեանց, կ'ուզէ որ այդ կերպով Տէրութիւնները իրենց միջեւ կարծեաց փոխանակութիւն մը կատարեն՝ Բէքինի դեսպաններուն տրուելիք հրահանգներուն համար։

Շանկհայ. —Եանկ-Չէ գետին վրայ զինուոր, ռազմամթերք, ուտելիք եայլն փոխադրող նաւեր կ'երթեւեկեն։ Այդ պիտոյքները Հանքէուէն Հան-Ջօնգ կը փոխադրուին և անկէ ջրանցքներու միջոցաւ Հօ-Հան-Կօւ պիտի տարուին՝ Սին-կան-Ֆու մօտ։ Այդ ծովային ճամբան շատ մեծ կարեւորութիւն ունի այն զինուորական գործողութեանց համար զորս Վալտերզէ մարշալը պիտի կատարէ։

ԲԱՕ-ԹԻՆԿ-ՖՈՒ

Ինչպէս հեռագիրը ծանոյց Բաօ-Թինկ-Ֆուի արշաւախումբը, անցեալ շաբթու, Թիէն-Չինէն ճամբայ ելաւ երկու թեւի վրայ։ Այդ թեւերէն մէկը, որուն հրամանատարն է Բէմրպէլ զօրավարը և որ երկու հազար անգլիական զինուորներէ կը բաղկանայ, Ջու-Լունկ գետին հարաւային հողմէն խոտոր ճամբայ մը կ'երթայ։ Միւս թեւը՝ գերմանական, իտալական ու ֆրանսական զինուորներէ բաղկացած, այդ գետին հիւսիսային կողմի շիտակ ճամբէն կ'երթայ։ Հետեւաբար այդ երկու թեւերը ոչ թէ այդ գետին, այլ անոր երկայնքը 20 քիլօմէթր հեռաւորութեան վրայ գտնուած ճահիճներու ճամբուն մէջ ալ իրարու պիտի չկրնան միանալ, որով եթէ ճակատամարտ մը պատահի, կարելի պիտի չըլլայ որ իրարու օգնութեան հասնին։ Այդ ճահիճներու սահմանը կ'աւարտի Թիէն-Չինի հարաւային կողմէն սկսելով դէպ ի գետին ակը, Նիան-Ջուի շրջակայքը և Բաօ-Թինկ-Ֆուէն քանի մղոն հեռուն։ Այդ ճամբաներուն երկու տեղէն միայն թնդանօթներ կրնան անցնիլ։ Երկրորդ թեւը կազմող զինուորներուն թիւը թէեւ յայտնի չէ, սակայն շատ բազմաթիւ ըլլալու է։ Հաւանական կ'երեւայ թէ առաջին թեւը՝ 2000 Անգլիացիներէ բաղկացած՝ այդ կողմերը գտնուող Պոքսըրները նուաճելէ ետքը նորէն Թիէն-Չին վերադառնայ, վասն զի եթէ Բաօ-Թինկ-Ֆուի վրայ յարձակելու նպատակով կը յառաջանան, այն ճամբուն հետեւելով Պոքսըրներու հետ մաքառելու պիտի պարտաւորուին, որով իրենց նպատակին հասնելու համար շատ ուշ պիտի մնան։ Ասկէ զատ այդ առաջին թեւը շատուոր չէ, հետեւաբար չի կրնար թէ՛ Բաօ-Թինկ-Ֆուի վրայ քալել և թէ Պոքսըրներու դէմ մաքառիլ։

ԲԷՔԻՆԻ ԴԵՍՊԱՆՆԵՐԸ

Բէքին, 12 Հոկտ. (Թայմզի թղթակցէն)։— Տէրութեանց դեսպաններէն անոնք որ տակաւին Բէքին կը գտնուին, չորեքշաբթի օրը գումարուելով խորհրդակցութիւն կատարեցին թէ ի՛նչ հիման վրայ ձեռնարկելու է բանակցութեանց։ Որոշուեցաւ սա պահանջումները ընել Չինու կառավարութենէն.—Ա. Վերջին շփոթութիւններու մասնակցող բոլոր պաշտօնատարները պատժուին։ Բ. Հատուցում մը վճարուի։ Գ. Թաքուի և Թիէն-Չինէն մինչեւ ծովեզերք գտնուած ամրոցները քանդուին։ Դ. Ամէն տեսակ հրազէններու մուտքը արգիլուի։ Ե. Դեսպանատանց համար մնայուն պահակախումբ մը կազմուի։ Զ. Չինու արտաքին գործոց խորհուրդը լուծուի և անոր տեղ արտաքին գործոց նախարար մը անուանուի։ Է. Հինգ տարուան համար դադրեցուին գաւառային քննութիւնները այն տեղերու մէջ, ուր օտարականներ սպաննուած են։ Այս բոլոր պահանջումները վաւերացուին կայս. հրամանագիրներով։

ԶԱՆԱԶԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Շանկհայ, 16 Հոկտ.—Եանկ-Չէէն մեծաքանակ ոսկի և պաշարներ կը ղրկուին Չինու արքունիքին համար։ Ցեստողիմական կուսակցութենէն կարգ մը Մանջուներ բարձր պաշտօններու պիտի կոչուին Եանկ-Չէի փոխարքայութեանց մէջ, որպէս զի օտարներու բարեկամ փոխարքաներուն իշխանութիւնը ջնջուի։

— Նիու-Չուանկի մաքսատանց հասոյթները կը վճարուին պանքայի մը կողմէ, որ Ռուսիոյ կողմէ նշանակուած է։ Շանկհայի մէջ տեղական քանի մը պաշտօնեաներ սպաննուած։

Պերլին.—Բէքինի վախճանեալ դեսպան Պարոն Ֆոն Քէթլէրի մարմինը Շանկհայ կը սպասուի։ Լի-Հունկ-Ջանկի հրամանով, Շանկհայի կուսակալը առաջարկեց աղօթքներ կատարել տալ գերման դեսպանին համար։

—Շանկհայէն կը հեռագրեն գերման թերթերուն թէ Եանկ-Չէի հովիտին փոխարքաները շատ յուզուած են Եուա-Ջանկի անուանման համար՝ իբրեւ կառավարիչ Հու-Բէյի, անուանում մը որ կատարուած է Ջան-Չին-Թունկի ջանքերուն հակառակ։ Գաղտնի հրաման տրուած է գլխատել այն բոլոր փոխարքաները ու կառավարիչները, որոնք չեն ուզեր գործադրել օտարները սպաննելու համար տրուած հրամանները։

—Քէօլնիշէ Ցայթունկ մեծ կարեւորութիւն մը կու տայ՝ Չինու հարաւային կողմի շփոթութիւններուն։ Կը յայտարարէ թէ այդ շփոթութիւնները եթէ աւելնան, Տէրութեանց գերը պիտի դժուարանայ. նաեւ թէ նոր շփոթութիւնները վտանգաւոր են թէ՛ Չինու կառավարութեան և թէ՛ եւրոպական Տէրութեանց համար։

Վիեննա.—Վիեննէր Ալկեմայնէ, Ֆրէմտէնպլաթի միանալով, կը բողոքէ Թայմզի Բէքինի թղթակից՝ Տօքթ. Մորիսընի օրագրութեան այն մասին համար, որ կը վերաբերի աւստրիացի Թոման հարիւրապետին։ Վիեննական թերթը կ'ըսէ թէ Բէքինի պաշարման պաշտօնական տեղեկագիրը երբ հրատարակուի, պիտի տեսնուի թէ Տօքթ. Մորիսըն շատ սխալ տեղեկութիւններ հաղորդած է այդ սպային նկատմամբ՝ ապարատելով անոր յիշատակը։

Բեդերսպուրկ. — Զիմհարի Ռուսերը գտան չինական դրամներ պարունակող 450 սնտուկ, որոնք չորսուկէս միլիոն րուբլիի չափ արժէք ունին։ Ռուսիոյ ընդհանուր սպայակոյտը ծանոյց Մայրագոյն Արեւելք երթալ ուզողներուն թէ ձմեռը ո և է բնակարան պիտի չկրնան գտնել, վասն զի ռուսական ստացուածքներուն վրայ գտնուած բոլոր պատսպարանները ռուսական զինուորներու կամ պաշտօնեաներու կողմէ գրաւուած են։

Լոնտոն.—Հոնկ-Քոնկէն կը հեռագրեն Տէյլի Քրոնիքլի թէ շաբաթ օրը Չինացիները փորձեր են յարձակիլ Բորթուկալի պահականոցին վրայ՝ Մաքաոյի մէջ։ Իրական յարձակում թէեւ տեղի չէ ունեցեր սակայն պահ մը ընդհանուր վախ տիրեր է։ Բարեբաղդաբար թնդանօթակիր մը թնդանօթներ և զինուորներ ցամաք հաներ է։

— Հոնկ-Քոնկէն կը հեռագրեն թէ 11,000է աւելի չինական զինուորներ Քանթոնի և Պոկի ամրոցներէն ճամբայ ելեր են՝ յառաջդիմականներու շարժումը զսպելու համար։ Քանթոնի մէջ կացութիւնը տագնապալից է։

ՀԱՐԱՒԱՅԻՆ ԱՓՐԻԿԷ

Բրեթորիա, 15 Հոկտ.—Լորտ Ռոպէրթս հետեւեալը կը հեռագրէ պատերազմական պաշտօնատան.— «Զօրավար Ֆրէնչ հեծելազօրքի առաջին և չորրորդ կիսաբաժիններուն հետ Մաշատոտորբէն մեկնեցաւ դէպ ի Հայտէլպէրկ, հետազօտելու համար գաւառ մը. ուր մեր զօրքերը չեն մտած ցարդ։ Գնդապետ Մահոն կը հրամայէ զօրավար Ֆրէնչի զօրախումբին հեծեալ հետեւակազօրքին։ Մահոնի զօրքերէն մաս մը Հոկտ. 13ին կռիւ մը ունեցաւ թշնամին հետ։ Արդիւնքը գոհացուցիչ եղաւ մեզի համար, բայց ցաւով կը ծանուցանեմ թէ մեր կորուստները շատ եղան։ Երեք սպայ և ութ հոգի սպաննուեցան, իսկ երեք սպայ և քսանհինգ վիրաւորուեցան։ Ֆրէնչ զօրավար երէկ գրաւեց Քարոլինան և իր հրացանաձիգները գերի բռնեցին պաշար տանող պոերական խումբ մը։ Զօրավար Լիթըլթըն կը շարունակէ Միտտըլպուրկի վրայ քալել։ Լիտէնպուրկէն մեկնելէն ի վեր վեց հոգիի կորուստ ունեցած է, մէկը սպաննուած, հինգը՝ վիրաւորուած։ Զօրավար Ռընտլի կը ծանուցանէ թէ գնդապետ Բէմպրէյի պաշար փոխադրող զօրագունդը Սթանտըրթընէն Վրէտ գացած ատեն Հոկտ. 11ին յարձակում կրեր է Պոէրներուն կողմէ. երկու հոգի վիրաւորուեր են։ Զօրավար Ռընտլի Վրէտէն օգնութեան գացեր է անոնց և Պոէրները ետ մղեր է. եօթը Անգլիացի վիրաւորուեր են կռուին մէջ։ Գնդապետ Էրրօլ Օթոյրբէն կը հեռագրէ թէ Աւստրալիացիներէ բաղկացած պահակախումբ մը Հոկտ. 12ին Օթոյրի մօտ 70 Պոէրներէ բաղկացած ջոկատի մը ընդհարեր է. երեք Աւստրալիացի վիրաւորուեր են, անոնցմէ մէկը յետոյ մեռեր, մէկ հոգի ալ անհետացեր է։ Պոէրները ինը մեռեալ ունեցեր են։ Յաջորդ օրը Պոէրները քաղաքին մօտ գտնուած դիրքերնին լքեր են, առանց սպասելու մեր կողմէ եղած յարձակման մը։ Գնդապետ Բէթլ որ Քիմպրլի—Մէֆաքինկ երկաթուղին գծին արեւելակողմը կը գործէ, առանց ընդդիմութեան Պլէօմֆօնթայն մտեր է երէկ։ Ասկէ առաջ 50 Պոէրներ գերի բռնած էր։ Հիմա Հուլբոդատի վրայ կը քալէ։ Զօրավար Բէյլի-Բէնեի կը ծանուցանէ թէ Հոկտ. 13ին տեղակալ մը և երեք հոգի սպաննուեր և մէկ հոգի վիրաւորուեր են Նաւկերսֆոնդէյնի մօտ։

Ամստէրտամ.— Պ. Ուսթմարքնս Տէյլի Մէյլի Ամսթէրտամի թղթակցին յայտարարեր է թէ Քրիւկէր նախագահին առողջական վիճակը թերեւս թոյլատրէ որ ձմեռը Հոլանտա անցնի։ Հաւանական է որ աւելի նախընտրէ քանի մը ամիս չափ Ֆրանսայի հարաւակողմը բնակիլ ու յետոյ Ամսթէրտամ երթալ։

Բեդերսպուրկ.—Նովոյէ Վրէմիա երկար յօդուած մը հրատարակելով պատերազմին վերջնագրին տարեդարձին առթիւ, կ'ըսէ.—«Անգլիացիները բնականաբար ինքզինքնին յաղթական կը համարին, որովհետեւ կառավարութեան ստացուածքներուն կցեցին երկու հանրապետութեանց երկիրները, որոնց հետ կը պատերազմին։ Սակայն պէտք չէ մոռնալ որ այդ կցումը ոչ մէկուն կողմէ չէ ճանչցուած և թէ եւրոպական ներկայացուցիչ Տօքթ. Լէյտս ինչպէս ասկէ առաջ, հիմա ալ անկախ պետութեան մը ներկայացուցիչն է եւրոպական Տէրութեանց քով։ Անգլիացիները շատ ճշդութեամբ ապացուցին թէ Տէրութեանց համար պարտաւորիչ համարուած պաշտօնագրութիւններն ու յայտարարութիւնները կրնան երբ ո՛չինչ նկատուիլ ո և է պարագայի մէջ, ո և է մէկու մը կողմէ։ Ահա Հարաւ-Ափրիկեան պատերազմին ժխտական արդիւնքներէն մէկը։ Եւրոպա լռութիւն պահելով հարաւային Ափրիկէի մէջ խաղցուած տրամին մէջ, ի՛ր իսկ ձեռքերով քանդեց մարդկային այն շէնքը, զոր այնքան տաժանքով կառուցած էր։» Ռուս թերթը ի վերջոյ կ'եզրակացնէ թէ Քրիւկէր նախագահին անձնական բանակցութիւնները Եւրոպայի վեհապետներուն հետ, անտարակոյս մեծապէս օգտակար պիտի ըլլան Պոէրներու դատին։

—Անգլիական կառավարութիւնը պաշտօնական որոշում մը տուաւ, որով իր թեւարկութիւնը կը տարածէ Պազութոլանտի վրայ, որուն սահմաններն են Զամպէզ, հարաւային Ափրիկէի գերմանական ստացուածքները, Բորթուկէզեան ստացուածքները։ Քոնկոյի Ազատ պետութիւնը և Զամպէզի ճիւղերը։ Այս նոր կցուած երկրին համար պաշտօնատարներ կարգելու հոգը յանձնուած է Չարթըրտ Ընկերութեան որուն հոգին է համբաւաւոր Սէսիլ Ռոտս։

—Թայմզ կ'ըսէ թէ Ալֆրէտ Միլնըր երկու նոր հանրապետութեանց կառավարիչ պիտի անուանուի և ալ ո և է իշխանութիւն չպիտի ունենայ Բարեյուսոյ գաղթավայրին վրայ։

—Տանիմարքայի արտաքին գործոց նախարարութիւնը վերջերս Լոնտոնի դանիական դեսպանին միջոցաւ, բողոքեց՝ տանիմարքեան հպատակի մը Թրանսվալէն արտաքսուելուն դէմ։

—Կալլէսի իշխանուհին որ Տանիմարքայի թագաւորին աղջիկն է, հեռագրեր է Լորտ Ռոպէրթսի՝ ազատ արձակել իբրեւ պատերազմական գերի վար գրուած քանի մը Դանիացիներ։

ՀԱԲԷՇԻՍՏԱՆ

Հռոմ, 16 Հոկտ.—Ասմարայէն Թրիպոլիսի ուղղուած նամակ մը սա տեղեկութիւնները կը հաղորդէ Ասալ լիճին մօտ կատարուած ջարդի մը վրայ.

«Երկու հարիւր զինուորներէ բաղկացած արշաւախումբ մը գացած էին տուրք պահանջելու Ասալ լիճէն արտածուելիք աղերուն համար։ Բնիկները յայտարարեցին թէ դրամ չունին և թէ փոխարէն արջառ պիտի տան։ Արշաւախումբին պետը ընդունեց այդ առաջարկութիւնը և բնիկները քանի մը այծերով գացին արշաւախումբին բանակետը։ Պետը ուշադրութիւն չըրաւ թէ բազմաթիւ բնիկներ զանազան պատրուակներով հետզհետէ կը մտնէին բանակետը։ Այդ կերպով ամբողջ արշաւախումբը բոլորովին զինաթափ եղաւ ու ջարդուեցաւ։»

Նամակին հեղինակը յետոյ դիտել կու տայ թէ Ասալ լիճը կը գտնուի ֆրանսական այն ստացուածքներուն մէջ, զորս Հաբէշիստանի վեհապետը տուած է Պ. Շէֆնէօի. ուստի կը կարծէ թէ այդ արշաւախումբը Ֆրանսացիներէ կը բաղկանար։ Երկրորդ արշաւախումբ մըն ալ որ առաջինոյն օգնութեան ղրկուած էր, ջարդուեր է։

ԱՒՍՏՐԻԱ ԵՒ ՍԵՐՊԻԱ

Սերպիոյ լրագիրները դիտել կու տան թէ նախորդ նախարարապետ Պ. Վլատան Եորճէվիչ սուղ այցելութիւն կու տայ Պէլկրատի աւստրիական դեսպանին։

Երէկուան Հեռագիրներ

ՉԻՆՈՒ ԴԷՊՔԵՐ

ՊԵՐԼԻՆ, 20 Հոկտ.—Անգլիա և Գերմանիա Հոկտ. 16ին պայմանագրութիւն մը կնքեցին, որուն համաձայն երկու Տէրութիւնները յանձն կ'առնեն Չինու մէջ կատարեալ համերաշխութեամբ գործել առաջուընէ սահմանուած սկզբունքի մը համաձայն, որ է գլխաւորաբար Չինու երկրային ամբողջութիւնը և չինական նաւահանգիստներուն բաց ըլլալը բոլոր ազգերու վաճառականութեանը համար։

—Չինու համար կնքուած անգլեւգերման պայմանագրութիւնը նաեւ կը տրամադրէ թէ այն պարագային երբ երրորդ տէրութիւն մը ուզէ Չինու շփոթութիւններէն օգտուիլ երկիրներ ձեռք անցընելու համար, երկու պայմանադիր տէրութիւնները պիտի համաձայնին ըլլալիք ձեռնարկութեանց մասին՝ Չինու մէջ ունեցած իրենց շահերուն պաշտպանութեանը համար։ Պայմանագրութիւնը միւս տէրութիւններուն ալ պիտի հաղորդուի, որոնք պիտի հրաւիրուին իրենց հաւանութիւնը յայտնելու։

ԹԻԷՆ-ՉԻՆ. — Կը հաստատուի այն լուրը թէ ֆրանսական զինուորները գրաւած են Բաօ-Թինկ-Ֆուն։ Չինացիները գրեթէ բոլորովին պարպած են քաղաքը և բնաւ ընդդիմութիւն չեն ըրած։

ԼՈՆՏՈՆ.—Անգլիական զինուորները գրաւեցին Չանկ-Չիէնը։ Երկու հազար Չինացիներ կը նահանջեն։

ԲԱՐԻԶ.—Նիւ Եորք Հէրըլտ (Բարիզի տպագրութիւն) կ'ըսէ թէ Ուաշինկթընի գերման դեսպանատան գործակատարին ետ կանչուիլը, կ'աւելցնէ Ամերիկայի մէջ մտահոգութիւնը՝ Չինու մէջ Գերմանիոյ ընթացքին նկատմամբ։

—Չինու կայսրը գրեց Ֆրանսայի Հանրապետութեան Նախագահին, խնդրելով փութացնել հաշտութեան կնքման բանակցութիւնները։

—(Պաշտօնական) Անգլիա և Գերմանիա համաձայնութիւն մը գոյացուցին Չինու մէջ վաճառականութեան ազատութիւնը ու անոր երկրին ամբողջութիւնը պահպանելու և թող չտալու որ ուրիշ Տէրութիւններու հատուցումներ ըլլան երկիրներ տալու եղանակով։

ԼՈՆՏՈՆ.—Թայմզ կ'ըսէ թէ Թուան իշխանը և անոր մեղսակիցներէն շատերը տակաւին պաշտօնի վրայ կը մնան։

ԹՐԱՆՍՎԱԼ

ԼՈՒՐԷՆՍՕ-ՄԱՐՔԷԶ.— Հոլանտական «Կէլտէրլանտ» զրահաւորը, ուր կը գտնուի Քրիւկէր նախագահը, դէպ ի Մարսիլիա ճամբայ ելաւ։

ԶԱՆԱԶԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԵՈՔՈՀԱՄԱ.—Իթօ մարքիզը աւարտեց նոր դահլիճին կազմութիւնը։ Զօրավար Քացուրա դերկոմսը և Եամամոթօ ծովակալը, առաջինը՝ պատերազմական և երկրորդը՝ ծովային նախարար նախորդ դահլիճին մէջ, նոր դահլիճին մէջ ալ կը գտնուին իրենց նախորդ պաշտօններովը։

ԲԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ.—Պարսից Շահը Հոկտ. 18ին հոս հասաւ։ Այսօր Պաքու պիտի ուղեւորի։

ՊԷՐԼԻՆ. — Գերմանիոյ նախարարապետ և արտաքին գործոց նախարար Ֆոն Պիւլով կոմսը այցելութիւն տուաւ Պէրլինի ռուսական դեսպան Օսթէն-Սաքէն կոմսին։

ՊՈՒՔՐԷՇ.—Ռումանիոյ խորհրդարանին արտասովոր նստաշրջանը փակուեցաւ՝ արքայական հրամանագիրով մը։

ՄԱՏՐԻՏ.—Մատրիտի զինուորական հրամանատար կարգուեցաւ Վէյլէր զօրավարը։

ԲԱՐԻԶ.—Այս իրիկուն Էլիզէի մէջ շքեղ սեղան մը տրուեցաւ ի պատիւ Յունաստանի թագաւորին. յետոյ ընդունելութիւն մը կատարուեցաւ։

ՊԷՐԼԻՆ.—Կ'ըսուի թէ Տոյչ Պանքի տնօրէն Տօքթ. Սիէմէնս Պ. Միքէլի պիտի յաջորդէ իբրեւ ելմտական նախարար։

Ներքին Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.—Երրորդ կարգի Օսմանիէ պատուանշան տրուեցաւ Կ. Պոլսոյ իտալական դեսպանատան պահականոցին հրամանատար Ֆապրիզի ասպետին և Երուսաղէմի իտալական հիւպատոս Արթուրօ Սքանիլա ասպետին։

—Երկրորդ կարգի Շէֆգաթ՝ Սպարապետի Դրան հետեւակներու ճիւղին նախագահ Ճէմալ փաշայի աղջկանը։

—Լիագահի ոսկի շքանշան՝ Թաղապետութեան Է. շրջանակին (Պէօյիւքտէրէ) տնօրէն Մէհմէտ Ալի պէյի։

ԵՒՐՈՊԱ ՓԱԽԱԾ ՊԱՇՏՕՆԵԱՆԵՐ.—Թուրք լրագիրներու երէկուան թիւին մէջ Կ. Պոլսոյ վերաքննիչ ատեանին ընդհանուր դատախազութեան հետեւեալ պաշտօնագիրը հրատարակուած է.

«6 Հոկտ. 1316 թուական լրագիրներով հրատարակուեցաւ Կ. Պոլսոյ Ամբաստանիչ Ատեանին մէկ գիրը, որով Եւրոպա փախչողներէն Մուսլիմ Տանիշ պէյ փախած ըլլալուն համար իբրեւ ոճրագործ ամբաստանուած էր, սակայն այս անգամ հասկցուեցաւ թէ վերոյիշեալը առաջուընէ հնազանդութիւն յայտնած և վերադարձած ըլլալով կայս. բարձր ներման արժանացած է. հետեւաբար անոր նկատմամբ օրինական հետապնդում կատարելու հարկ չկայ և նոյն գիրն ալ բնականաբար նշանակութիւն չի կրնար ունենալ։»

—Կ. Պոլսոյ Եղեռնադատ Ատեանին հետեւեալ որոշմնագիրը հրատարակուած է Թուրք լրագիրներու այս օրուան թիւին մէջ.

«Բնիկ Սուրիացի, օսմ. հպատակ և յոյն կաթոլիկ քաղդէացի ազգէն Նէճիպ Հինտի անուն անձը որ Եւրոպա փախած և խռովարարական լրագիր ցրուած ու հրատարակած ըլլալուն համար ամբաստանուած է, տակաւին չէ ձերբակալուած. ուստի Ատեանին Նախագահը տասը օր պայմանաժամ տուած է անոր։ Եթէ այդ պայմանաժամին մէջ վերոյիշեալ ամբաստանեալը չներկայանայ, օրէնքին իբրեւ անսաստող նկատուելով, քաղաքային իրաւունքներէ պիտի զրկուի, ի բացակայութեան դատուած պահուն ստացուածքները գրաւի տակ պիտի առնուին, այդ միջոցին ո և է դատ բանալու իրաւունք պիտի չունենայ, դատաստանի պիտի ենթարկուի. նաեւ դատական-ոստիկանական պաշտօնեաներուն հրաման տրուած է թէ զայն ձերբակալելու պարտական են։ Ընդհանուր դատախազութեան ալ հարկ եղած ծանուցումը եղած է՝ ամբաստանեալին ստացուածքները գրաւի տակ առնելու համար։ Հետեւաբար պատժական դատավարութեան օրէնքին 371 ու 372րդ յօդուածներուն տրամադրութեանց համաձայն, ներկայ որոշմնագիրը հրատարակուեցաւ։»

ՌՈՒՍԻՈՅ ԴԵՍՊԱՆԸ.—Ուրբաթ գիշեր կայս. պալատան մէջ տրուած հացկերոյթին ետքը, Վեհ. Սուլթանը բարեհաճեցաւ Ռուսիոյ դեսպանը ու հետեւորդները առաջնորդել այն սրահը, ուր ցուցադրուած են կայս. յոբելեանին առթիւ մատուցուած նուէրները։

ՓՈԽԱՌՈՒԹԻՒՆ.— Սէրվէթ հետեւեալը կ'արտատպէ Բէսթէր Լոյտէն.— «Եօթը հարիւր հազար ոսկիոյ փոխառութեան համար Օսմ. Պանքային հետ կատարուած բանակցութիւնները աւարտեցան։ Այդ գումարէն 200,000 ոսկի պիտի վճարուի Անատոլուի և Քրուբի գործարաններուն։» Սէրվէթ հաւանական կը գտնէ թէ Անատոլուի ներկայացուցիչին Կ. Պոլիս գալը այդ խնդրին համար է։

ԻՏԱԼԻՈՅ կառավարութիւնը Ս. Լազար և Ս. Մորիս պատուանշանին առաջին աստիճանը նուիրեց կայս. պալատան առաջին քարտուղար Թահսին պէյի։ Կայս. Իրատէ մը արտօնեց այդ պատուանշանին գործածութիւնը։

ՊԱՐՍԻՑ Շահը Առիւծ և Արեւ պատուանշանի առաջին աստիճանը նուիրեց ելմտական նախարար Րէշատ փաշայի։

ՀԻՃԱԶԻ հեռագրաթելը մինչեւ Էլ-Մուազզամ հասաւ և հոն կայան մը հաստատուեցաւ, ուր հաղորդակցութիւններ սկսան։ Մաանէն սկսեալ մինչեւ հիմա հաստատուած կայաններուն ութերորդն է։ Էլ-Մուազզամէն անդին կը սկսի Հիճազի նահանգը, որով հեռագրաթելին համար հարկ եղած պէտքերը և այլն նոյն նահանգէն պիտի ղրկուին։

ԵԷՄԷՆԻ հեռագրաթելին յատուկ պէտքերը Եւրոպա յանձնարարուած ըլլալով, շոգենաւերով ուղղակի նոյն նահանգը պիտի ղրկուին։

ՀԻՃԱԶԻ երկաթուղիին շինութեան ծախքին համար զանազան նահանգներէ նորէն 105,374 ղրուշ ղրկուեցաւ յատուկ յանձնաժողովին։ Պէրութ-Դամասկոսի երկաթուղիի Ընկերութիւնը 8,464 ղրուշ նուիրեց նոյն նպատակով։

ԼԷՅԼԷԻ ՌԱՂԱԻՓ.—Յառաջիկայ հինգշաբթի գիշեր պիտի կատարուի Լէյլէի Ռաղաիփի տօնը։

ՏԱԼՄԱՏԻԱՅԻ կուսակալ Պ. Տավիտ Ֆոն Ռոնֆէլտ, որ մայրաքաղաքս կը գտնուի, կայս. արտօնութեամբ շաբաթ օրը այցելեց կայս. Գանձարանը ու Թանգարանը։

ՄԱՀ ՆԱԻՄ ՊԷՅԻ.—Մէարիֆի բարձրագոյն խորհուրդին անդամ Նաիմ պէյ, որ ժամանակէ մը ի վեր հիւանդ էր, շաբաթ օրը մեռաւ։ Յուղարկաւորութիւնը երէկ կատարուեցաւ։ Նաիմ պէյ մեծ եղբայրն է Գամուսը Թիւրքիի հեղինակ Շէմսէտտին Սամի պէյի։

ԳՈՃՆՈՎԱՆԻ ԳԻՒՂԸ Թուրքեւհէլլէն պատերազմին ատեն կատարուած սահմանագլխի փոփոխութեան առթիւ օսմ. երկիրներուն կցուած էր, բայց բնակիչները պատերազմին ատեն ստիպուած էին Յունաստանի կողմը անցնիլ։ Արդ, ասոնք Բ. Դուռնէն խնդրած ըլլալով իրենց տեղը վերադառնալ և օսմ. կառավարութեան հովանիին տակ ապրիլ, աղերսագիրնին ընդունուեցաւ, որով հետզհետէ իրենց նախկին տեղը վերադառնալ սկսած են։ Ասոնց գոյքերը և անասունները տարի մը մաքսատուրքէ զերծ պիտի ըլլան։

ՍԷԼԱՆԻԿԻ երկաթուղին, շաբաթ օր, Թիմուր Հիսարի կայարանին մօտ գիծէն ելաւ, բայց բարեբաղդաբար ո և է վնաս չպատահեցաւ։ Ուղեւորները Արեւելեան ճեպընթացով Սիրքէճի եկան։ Գիծէն ելլելուն պատճառը այն է թէ վայրաշարժին անիւը սահած էր երկաթ գիծէն։ Կառախումբը հազիւ չորս ժամ ետքը գիծին վրայ դրուեցաւ։

—Նոյն կառախումբին մէջ Թեսալիոյ գաղթականներէն Մէհմէտ անուն Թուրք կին մը որ հիւանդութիւնը դարմանելու համար մայրաքաղաքս կու գար, Ուզուն Քէօբրիւի մօտերը մեռաւ։ Կառախումբը Ջաթալճա երբ հասաւ, մարմինը դուրս հանուեցաւ։

ԳՈՆԵԱՅԻ նահանգին Ըլկըն գաւառակին թաղապետական բժիշկ կարգուեցաւ բժշկական վարժարանի քաղաքային ճիւղին շրջանաւարտներէն Կ. Պոլսեցի Գարեգին Մանուկ էֆ. և Գարաբունար գաւառակին ալ Յակոբ Միքայէլ Ազնանաք էֆ.։

Կ. ՊՈԼՍՈՅ պարիսպները որոնք պատմական կարեւորութիւն մը ունին, իրենց նախկին վիճակը պահպանելու պայմանով պիտի նորոգուին, բայց սպայակոյտի սպաներու կողմէ նախապէս քննութիւն կատարուելով տեղեկագիր մը պիտի մատուցուի։

ՇՈՒԷՏ-ՆՈՐՎԷԿԻՈՅ դեսպանը, ուրբաթ օրը, Սէլամլըքի արարողութենէն ետքը, այցելութիւն տուաւ Մեծ-Եպարքոսին և արտաքին գործոց նախարարին։

ՕՍՄ. ՆԱՒԱՏՈՐՄԸ.— Թէրսանէի գործարաններուն առաջին ճարտարապետ Ահմէտ փաշա, որ Ամերիկա գացած և տեղւոյն նաւագործարանները աչքէ անցուցած էր, Թէրսանէ նաւագործարանին մէջ յածաւորակ մը շինել տալու համար յատակագիծներ ու ծրագիր մը պատրաստած և մատուցած է կայս. պալատ։ Կայս. Իրատէի մը համաձայն, նոյն նաւագործարանին կողմէ Մըր Ճօրճ Ուիլիէմ մայրաքաղաքս եկած է կատարելիք խորհրդակցութեանց ներկայ գտնուելու համար։ Կայս. Իրատէ մը հրամայած է նաեւ ծովային պաշտօնարանին մէջ յանձնաժողով մը կազմելով խորհրդակցութիւններ կատարել և արդիւնքը տեղեկագրել։ Պատրաստուած յատակագծին համաձայն, յածաւորակին երկայնութիւնը պիտի ըլլայ 330 ոտք, լայնութիւնը՝ 42, խորութիւնը՝ 3, արագութիւնը՝ ժամը 22 մղոն և 12,000 ձիու ոյժով մեքենայ, նաեւ զանազան տեսակէ 22 թնդանօթ։

ՊԷՐԼԻՆԻ օսմ. դեսպան Թէվֆիք փաշա շնորհաւորական այցելութիւն տուեր է Գերմանիոյ նոր նախարարապետ Ֆոն Պիւլովի։

ՏԻՏԻ ԵԱՀՅԱ ՓԱՇԱ, նախկին կառավարիչ Ուրֆայի, բաւական ատենէ ի վեր հիւանդ ըլլալով անցեալ գիշեր մեռաւ իր բնակարանին մէջ՝ Պոլիս Սուլթան Ահմէտ։

ԵԼՄՏԱԿԱՆ նախարարութիւնը պաշտօնեաներ պիտի ղրկէ Այտընի, Պրուսայի ու Էնկիւրիի նահանգները, 1303էն մինչեւ 1316 տարին եղած յետնեալ տուրքերու գանձումը փութացնելու համար։

ԲԱՐԻԶ-ՎԻԷՆՆԱՅԻ ճեպընթաց կառախումբը Հոկտ. 19ին Կիկէրոհաուզէնի կայարանին մօտ ճամբան փոխելու ատեն գիծէն ելեր է։ Ուղեւորները, առանց վնասուելու, ուրիշ կառախումբով մը Միւնիխ փոխադրուեր են։

ԹԱՐԱՓՆԵՐԸ.—Քաղաքապետութիւնը տեղեկանալով որ Պոլսոյ քարափին վրայ փայտաշէն տաղաւարներ կը շինուին, գրեց պատկանեալ պաշտօնարանին որ քարափներու վրայ քարուկիր շէնքեր միայն կառուցուին։

ԱՏԱՆԱՅԻ Իչ-Իլ գաւառին առեւտրական վիճակին նկատմամբ քննութիւն կատարուելով հաստատուած է թէ [illegible] կարեւոր վաճառականութիւն մը կայ։ Այդ առթիւ զանազան միջոցներ ձեռք առնուած են, մանաւանդ ճամբաներու պահպանմանը համար, որպէս զի արտածութիւնները դիւրանան։

ՍՈՒՐՐԷԻ ՀԻՄԱՅՈՒՆ.— Ելմտական նախարարութիւնը ծանոյց բոլոր նահանգաց տէֆթէրտարներուն որ մինչեւ Րէճէպ ամսուան 15րդ օրը փութով ղրկեն Սուրրէի Հիմայունի յատուկ գումարները։

ԴԱՏԱԿԱՆ նախարարութիւնը հրահանգ ուղղելով ամէն կողմ, ծանոյց որ պատժական դատերը կարգով ու ժամանակին տեսնուին, առանց յապաղումներու պատճառ ըլլալու։

ՄԵՏԱՔՍԻ գինը, հակառակ քանի մը ամսուան վիճակին, սկսած է հետզհետէ բարձրանալ։

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ Յունաց Ս. Պատրիարքը Ս. Գերեզմանի պատուանշանը նուիրեր է Կ. Պոլսոյ պապական նուիրակ Մոնսինեօռ Պոնէթթիի։

ԱՒԱԶԱԿՈՒԹԻՒՆ. — Խարբերդի գաւառական թերթը կը ծանուցանէ թէ ոստիկան-զինուորները սպաններ են Մէվլուտ անուն աւազակ մը որ կարգ մը արբանեակներով ժամանակէ մը ի վեր կ'ասպատակէր այդ նահանգին մէջ։

ՅՈՒՆԱՑ Ս. Պատրիարքը, մեծ Լոգոթէթ Արիսթարքի պէյի հետ, ուրբաթ օրը կայս. պալատ գնաց։

ԾԽԱԽՈՏԻ ՌԷԺԻԻՆ սեպտ. ամսուան հասոյթը եղաւ 172,000 ոսկի։

ԳԸՐՔՔԻԼԻՍԷԻ գինի և ուրիշ ոգելից ըմպելիք պատրաստողները նկատելով որ Արեւելեան Ռումէլիի մէջ իրենց արտադրութիւններէն որոշուած քանակութենէն զատ տուրք մը կ'առնուի, նկատելով իրենց այդ ապրանքները միայն հոն կը սպառին և նկատելով որ այդ բարձր տուրքը մեծ վնաս կը պատճառէ իրենց, դիմում ըրած են Էտիրնէի կուսակալութեան որ տեղեկագրած է Բ. Դրան, խնդրելով որ աւելի չափաւոր մաքս մը առնուի և առեւտրական գործառնութիւնները ո և է վնասէ ազատուին։

ՌՈՒՄԱՆԻԱ բժշկական պարզ քննութիւն մը որոշեց Իզմիրի ժամանումներուն և 48 ժամուան քարանթինա Պէյրութի և Աղեքսանդրիոյ ժամանումներուն համար։

ՀՆՈՒԹԻՒՆ.— Գոնեայի նահանգին Իրէյլի գաւառակին Անպար գիւղին մէջ երեւան հանուած գերեզմանաքարը որ բարձր լերան մը գագաթին վրայ գտնուած է, վար իջեցուած է։ Այդ գերեզմանաքարը որ 30,000 քիլօ ծանրութիւն ունի, շատ դժուար պիտի ըլլայ Կ. Պոլիս փոխադրելը։ Այդ պատճառով զանազան միջոցներու դիմուած է։ Գերեզմանաքը սպիտակ մարմարիոն է. վրան մարդեր, զէնքեր և անասուններ ներկայացնող նկարներ կան, որոնք նոյն թուականին Անատոլուի մէջ գործածուած հագուստները և զէնքերը ցոյց կու տան, որով պատմական կարեւորութիւն մը ունին։

ԷՏԻՐՆԷԻ կառավարական պաշտօնարանին բակին մէջ Երկրագործական Պանքայի սնտուկին յատուկ շէնք մը պիտի կառուցուի՝ 31,292 ղրուշ ծախքով։

ՇԱԲԱԹ ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ ՀՐԴԵՀԸ. — Շաբաթ գիշեր ժամ 5ին հրդեհ ծագեցաւ Ֆէնէրի Պիրէմիտ Մահալլէսի Թաշը Գափըլի գինետան դէմ փայտաշէն տան մը վերի յարկէն։ Թէեւ չորս կողմէ օգնութեան փութացին, սակայն այդ տեղը խիտ առ խիտ փայտաշէն տուներէ բաղկացած ըլլալով, կրակը քանի մը թեւի բաժնուեցաւ և այրեցան 43 տուն ու Գաֆէսլի անուն գինետունը։ Հրդեհը սկսած տունը ապահովագրուած չէր՝ տան սեփականատէրն է Մանասսէրեան

Նորկի և վարձակալը՝ Ռէժիի գործաւորներէն Գարամանցի Պօտոս։ Հրդեհը տեւեց երեքուքուկէս ժամ։ Ոստիկանութիւնը քննութիւն կատարելով հաստատեց թէ կրակը առաջ եկած է քարիւղի լամպարի մը չըլելէն։ Գարակէօմրիւկցի որմնադիր Թոտորի հրդեհին ատեն կարասի գողցած միջոցին ձերբակալուեցաւ։ Այրած 43 տուներու 42ին մէջ Յոյներ կը բնակէին և մէկին մէջ ալ պուլկար ընտանիք մը։ Այդ տուներուն տասերկուքը ապահովագրուած են։ Վնասուող ապահովագրական ընկերութիւններն՝ Ինիոն 200 ոսկի, Բոռէնս Ռէժինի՝ 200, Քոմքրիալ՝ 1000, Էթնիք՝ 1000, Ֆէնիքս՝ 1500, Իւտալին՝ 500, Նորտոյչէ՝ 500, Բալաթին՝ 300, Խմբէռիալ՝ 200 Ֆոնսիէռ՝ 150 և Ռուսյեալ Էքսչէնճ՝ 500։ Թաղապետութեան պաշտօնեաները, երէկ առտու, հաց և այլն բաշխեցին հրկիզեալներուն։ Ալի անուն գործաւորի մը վրայ գերան մը ինկալով վիրաւորուեցաւ։

ԵՐԷԿ ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ ՀՐԴԵՀԸ.— Երէկ գիշեր, ժամ 4ուկէսին, Գարաքէօյի Խարաճը փողոցին մէջ Նպարավաճառ Եփթիմի խանութէն հրդեհ ծագելով ամբողջ շէնքը այրեցաւ։ Շէնքը Վէհ. Սուլթանին սենեկապետներէն Րագըպ պէյի սեփականութիւնն էր։ Ոստիկանութիւնը նկատելով որ խանութին ապրանքները ապահովագրուած են, քննութեան ձեռնարկեց, հրդեհին պատճառը երեւան հանելու համար։

ՍԱՔԱՐԵԱ գետին վրայ շոգենաւ բանեցնելու համար Նէմիրզատէ Թահսին փաշա մենաշնորհ խնդրած է։ Պայմանագրութեան ծրագիրները կը քննուին առեւտրական և հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան մասնագէտներու Խորհուրդին կողմէ։

ՕՍՄ. ՀԻՒՊԱՏՈՍՈՒԹԻՒՆՆԵՐԷՆ մէկ քանին, գտնուած տեղերնուն կարեւորութեանը պատճառով, ընդհանուր հիւպատոսութեան պիտի վերածուին։

ԱԹԷՆՔԻ օսմ. դեսպան Րիֆաթ պէյ, որ արձակուրդով Եւրոպայի ջերմուկները գացած էր, Նոյեմբեր 20ին իր պաշտօնատեղին պիտի դառնայ։

ՊԱՐՍԻՑ դեսպանը, որ Մեծ Կղզի կը գտնուի, քանի մը օրէն Պոլսոյ դեսպանատունը պիտի փոխադրուի։

ԲԻՒԶԱՆԴԻՈՆԻ Յունաց մետրապոլիտը, որուն համար ծանուցուեցաւ թէ մեռած է, տակաւին ողջ է եղեր։ Երկու ժամու չափ մարած մնալով մեռած կարծուեր է։

ՍԵՒ ԾՈՎԻ բերանը, Վոսփորին մուտքին վրայ, մեքենական երկու զանգակներ պիտի դրուին՝ մշուշի և փոթորկի ատեն հնչելու համար, որպէս զի նաւային արկածներ չպատահին։

ՍԱՆԱԱՐԻ և Խարբերդի միջեւ գտնուած հեռագրաթելը քանդուեր է վերջին փոթորիկներէն։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ նախարարաց Խորհրդին որոշմամբ, Թրրնովայի, Ռուսճուքի, Ռազկրատի, Շումլայի և Վառնայի մէջ պաշարման վիճակը վերցեր է։

ԱՆՏԱՌԻ ՀՐԴԵՀ. — Մէքրիի (Այտընի նահանգ) լեռները ու անտառները քանի օրէ ի վեր կ'այրին եղեր։

ԵՐԿԱԹՈՒՂԻԻ բոլոր Ընկերութեանց Ներկայացուցիչներէ կազմուած և Բարիզի մէջ գումարուած համաժողովը կարգ մը որոշումներ տուեր է ուղեւորներու հանգստութեանը համար, որոնց գլխաւորն է մաքսային պաշտօնեաներու կողմէ ուղեւորներու գոյքերուն համար կատարուած քննութիւնը։ Այդ գործողութիւնը այնպէս մը պիտի կատարուի որ յապաղումներու և ուղեւորներուն համար անհանգստութեան պատճառ չըլլայ։

ԻԶՄԻՐԻ մէջ, անցեալ շաբթու, անգլիացի նաւազ մը սպաննող անձը անմիջապէս ձերբակալուած ըլլալով, տեղւոյն անգլիական հիւպատոսը կուսակալին ներկայացեր և շնորհակալութիւն յայտներ է։

ՏՈՔԹ. ՌՈՒՏԷՐ ԷՖ.ի առողջական վիճակը գոհացուցիչ է։ Գերմանիայէն քանի մը օրէն բրոֆէսէօր մը պիտի գայ, զայն դարմանելու։

ՍԱՓՐԻՉՆԵՐԸ.— Զէնդէս պաշտօնարանը նկատելով որ սափրիչներու ածելիները, մկրատները, խոզանակները և այլն կրնան զանազան ախտերու ճարակման պատճառ ըլլալ, որոշեց այդ մասին հարկ եղած միջոցները ձեռք առնել։

ԹԻՖԻՐՏԱՂԻ կառավարչի օգնական Սէրրաքի էֆ. երէկ պաշտօնատեղին ուղեւորեցաւ։

ՈՍՏԻԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ գողերու խումբ մը ձերբակալեց, որ կը բաղկանայ Բէմալ, Խայրի, Սատրք ու Մէհմէտ անուն անձերէն։ Ասոնք անցեալները Պոլսոյ Ֆաթիհ թաղին մէջ գիշեր ատեն մանրավաճառ Թահսինի վրայ յարձակելով զէնք քաշած և դրամ, ժամացոյցը և այլն յափշտակած էին։ Օր մը ետքն ալ սպառնական նամակ մը ուղղելով Թահսինի, 500 ոսկի պահանջած էին։

ԲԵՐԱՅԻ պատժական ատեանը, շաբաթ օրը, դատեց Թոփթոփ Աճէլ, Չէյնէպ, Զիլխա և Ֆաթիմէ անուն կիները որոնք ոստիկան Հիլմի, Րասիմ ու Մուսթաֆա էֆ.ները ծեծած էին՝ անոնց պաշտօնին կիրառմանը պահուն։ Թոփթոփ Աճէլ ու Զիլխա դատապարտուեցան վեց ամսուան բանտարկութեան և միւսները երեքական ոսկիի տուգանքի։

ՄԱՆՆԱՍՏԻՐԷՆ հոկտ. 2(15 թուականով կը գրեն Մոնիթէօրի.— «Քանի մը օր առաջ տարդ. Տէմիրհիսարի երկու աղայք՝ մէկը բժիշկ ու միւսը երկրագործական ուսանող, քիչ մնաց որ զոհ երթային ոճրագործութեան մը։ Սեպտ.ի վերջերը կասկածելի մարդ մը բժիշկին տունը ներկայացաւ աչքերը դարմանելու համար եւ դեղագիր մը ստացաւ։ Այդ մարդը, հետեւեալ օրը բժիշկին եղբօրը ներկայացաւ հին դրամներ ծախելու համար։ Առաջարկութիւնը ընդունուեցաւ և անծանօթը խոստացաւ բերել այդ դրամները։ Քանի մը օր վերջը անծանօթը նորէն բժիշկին տունը գնաց և աճապարանօք ուզեց զայն տեսնել։ Տնեցիները որոնք կասկած ունէին, բսին անոր որ սպասէ, Բժիշկը տանիքէն քովի տունը գնաց և ոստիկանութեան խմաց տուաւ։ Անծանօթը թէեւ փախաւ, սակայն քիչ վերջը ձերբակալուեցաւ։ Վրայէն գտնուեցան ռէվոլվէր մը, Սոֆիայի համար անցագիր մը և երկու ֆրանսական ոսկի ու 3 մէճիտիէ։ Տօքթորին տղոց հետ դէմ առ դէմ բերուելով, խոստովանեցաւ թէ մտադրած էր զանոնք սպաննել։

ԱՆՁՆԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ.—Բերայի Բալըգճըլար Քուլլուք Թաղը բնակող Սեբրօ Տրակոնի անուն յանձնակատար մը, 54 տարեկան, շաբաթ օրը Շիշլիի յունական գերեզմանատան ետին երթալով ռէվոլվէրով ինքզինքը ծանրապէս վիրաւորեց։ Հարցաքննուելով յայտարարեց թէ չքաւորութիւնը մղած է զինքը այդ տխուր գաղափարին։ Կեանքը վտանգի մէջ է։ Սեբրօ աւելի գիշերը իր ոտքին քանի մը երակներն ալ կտրած էր։

ՈՃԻՐ ՄԸ.—Անցեալ գիշերը, Թոփգաբուի դուրսը, երեք հոգի յարձակեցան հիւղակի մը վրայ, ուր 70 տարեկան Արիֆ և 25 տարեկան Զէյնէլ կը բնակէին։ Այս վերջինը յաջողեցաւ փախչիլ, որով չարագործները ծերունիին վրայ յարձակելով, զայն ծանրապէս վիրաւորեցին։ Արիֆ հիւանդանոց տարուեցաւ։ Ոստիկանութիւնը կը փնտռէ չարագործները։

ՃՄԵՌՈՒԱՆ ամէնէն անհրաժեշտ պէտքերէն մէկն է հովանոցը կամ անձրեւանոցը, ինչպէս որ կ'ուզէք։ Համբաւաւոր հովանոցավաճառ Գալաթիոյ, ՄԻՀՐԴԱՏ ՀԱՅԿԱԶՆ, կը խնդրէ պէտք ունեցողներէն մէկ մը իրեն դիմել Գալաթիա, կամուրջին դէմ թիւ 9, ուր պիտի գտնեն ձեւաւոր ու դիմացկուն հովանոցներ — համեմատաբար աժան գիներով — և հինցած հովանոցներու վրան փոխելու համար յատկապէս բերել տրուած առաջնակարգ կերպասներ, մետաքսէ, ինչպէս նաեւ բրդախառն մետաքսէ և բուրդէ։ 2

ՏՈՔԹ. ԱՂԵՔՍԱՆԴՐ ՊԷՅ ԱՐԱՊԵԱՆ գիւղագնացութենէ վերադառնալով՝ իր բնակութիւնը հաստատած է Կէտիք Փաշա, Սարայ Իչի, թիւ 30 Թագւորեան էֆ.ի տունը, ուր հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր առաւօտ և երեկոյ։ Ուրբաթ օրերը ձրի։ 2

ԱԿՌԱՆԵՐՈՒ ԿԱՐԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ. — Ակռաներու չգոյութիւնը կը վնասէ արտասանութեան և դէմքը կը տձեւցնէ։ Առանց լաւ ակռաներու, բնաւ կատարեալ ծամողութիւն չկայ, առանց կատարեալ ծամողութեան բնաւ կատարեալ մարսողութիւն չկայ, առանց մարսողութեան չի կայ սննդառութիւն, առանց սննդառութեան չի կայ առողջութիւն, և առանց առողջութեան ի՞նչ է կեանքը։ — Ուրեմն խորհուրդ կու տանք ատամնազուրկ տէրերու դիմել Տքթ. Պառիի, միակ ատամնաբոյժը որ երկու անգամէն կրնայ տեղը դնել երբերուն և անարմատ ակռաները արհեստական ամենադիւրեցիկ ու ամենահաստատուն ակռաները պատրաստել առանց քիմքի, կեռերու, զսպանակներու, ևայլն, որոնք լաւ արտասանութեան հետ կատարեալ ծամողութիւն կ'ապահովեն։

Ամէնէն փափուկ, ամէնէն ջղային անձերը կրնան կատարեալ ապահովութեամբ դիմել Տքթ. Պառիի լիովին գոհ մնալու համար։ Արդէն իրեն դիմողը կատարելապէս գոհ մնալէն ետքը միայն սակը պիտի վճարէ։

Ամէն օր կը դարմանէ ժամը 9էն (Ր. Ե.) մինչեւ իրիկուն 5, Բերա, Ֆրանսական դեսպանատան դէմը, 374 թիւ տունը։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿ

Բ. Ց. ՄԱՀՃՈՒՊԵԱՆ
Գալաթիա, Խավեար խան, թիւ 77
ԼՈՆՏՈՆԻ ԵՒ ԼԻՎԸՐՊՈՒԼԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿԻ ՎԵՐՋԻՆ ԳԻՆԵՐ
20 Հոկտեմբեր 1900

Բալկ. պարկ Սպտ. |0 5.25 Դկտ. |Յնվ. 5.5
Ցորեն քիլէ Դեկտեմբեր 6/0 5/8 Մարտ 6/2
Խանուլէ գանթար » 37/6
ափոր » » 9,7 1/4

ԲԱԶԷ
Հայ վաճառատուն պատրաստ եւ չափու վրայ զգեստներու

Մահմուտ Փաշա, Ապուս էֆ. խան, թ. 5-6
Եղանակիս յարմար ֆրանսական եւ անգլիական զուտ բուրդ նորաձեւ չուխաներէ պատրաստած է 10,000 ձեռք հագուստ հին գիներով, այժմեան յաւելեալ գիներէն 40 0/0 աժան։
ԲԱԶԷՆ (Միակ վաճառատունն է որ Եւրոպայի գործարաններէն ուղղակի կը ստանայ իր կերպասները։
ԲԱԶԷՆ (Այն վաճառատունն է որ իր յանձնառութիւնները անթերի կը գործադրէ։
ԲԱԶԷՆ (Իր ծախած զգեստներու նորոգութիւնը ձրի կը կատարէ։
Բ.ԶԷՆ (Վերջապէս այնքան աժան կը ծախէ որ իր մրցակիցներուն մէջ ամէն մրցում կրնայ խեղդել։
ԲԱԶԷի Թուրքերէն անունը ՇԱՀԻՆ է, զգուշանալ այս անուան կեղծիքներէն։ 612

Ազգային Լուրեր

Երէկ, մայրաքաղաքիս բոլոր եկեղեցիներուն մէջ կարդացուեցաւ Ս. Պատրիարքին հետեւեալ կոնդակը, Ազգ. Հիւանդանոցի 1901 տարւոյ Օրացոյցի վաճառման մասին. —

ՄԱՂԱՔԻԱ ԾԱՌԱՅ ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ, ՈՂՈՐՄՈՒԹԵԱՄԲ ԱՍՏՈՒԾՈՅ ԵՒ ՇՆՈՐՀԻՒ ՍՈՒՐԲ ՀՈԳՒՈՅՆ, ԵՒ ԿԱՄՕՔ ԱԶԳԻՆ, ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼՍՈՅ ԵՒ ՊԱՏՐԻԱՐՔ ՀԱՅՈՑ ԹՈՒՐՔԻՈՅ։

Միրեցեալ որդւոց մերոց, համօրէն հաւատացելոց Սուրբ և Ուղղափառ Եկեղեցւոյս մերոյ, շնորհք և սէր և խաղաղութիւն և օրհնութիւն տիրական։

Առաքելական է պատգամն, որ կը պատուիրէ ամէն Քրիստոնէի. «Պարտ է վաստակել և դարմանել զհիւանդս և յիշել զբանն Տեառն Յիսուսի, զոր ինքն իսկ ասաց. Երանելի է մանաւանդ տալն քան առնուլն» (Գործ. Ի. 35)։ Այս հիման վրայ մեք ալ շարունակ յորդորներ կ'ուղղեմք ձեզ, տալ ու նուիրել, տալ ու ողորմել, տալ ու դարմանել, և ամէն տեսակ կարօտութեանց նկատմամբ չեմք դադարիր գալ ու բաղխել ձեր սրտի դռները, բացատրելով կարօտ կացութիւնը և ցուցնելով անհրաժեշտ պէտքը և խրատելով օգտակարագոյն եղանակը։ Կը յայտարարեմք միանգամայն կատարեալ ուրախութեամբ թէ մեր խրատներ ապարդիւն չեն մնացած և ամէն անգամ որ մեք և մեր նախորդներ և մեր գործակ'ցներ դիմած են մեր բարեպաշտ ժողովրդեան, անոնց նուէրներն ու ողորմութիւնները հասած են առատապէս, և անով պահուած և պահպանուած և զարգացած են բոլոր մեր կրօնական և բարեգործական և կրթական հաստատութիւններ։ Յայտնի է ընդհանրապէս թէ մեր ազգային հաստատութիւնք միայն կալուածներով հարուստ չեն, այլ անոնց ամենուն կեանքն ու արդիւնքը ժողովրդեան նուէրներով և ողորմութիւններով պահուած է։ Եւ այս մանաւանդ ամենայայտնի է մեր ազգային Ս. Փրկչեան Հիւանդանոցի վրայ։

Տրուած նուէրներուն մէջ կան մեծաքանակ նուիրատուութիւններ, նշանաւոր շինութիւններ, հարուստներու վայել ողորմութիւններ, որովք քանի քանի մեծանուն անձեր բարերարի անուամբ պատուուած են։ Կան և մանր ողորմութիւններ, ձեռքէ նուէրներ, համեստ ընծաներ, որք կամ սնակի և գանձանակի մէջ թողուած և կամ ուղղակի Հիւանդանոցին յանձնուած լինելով, քովէ քով կուգան և նշանաւոր օգնութիւն կը կազմեն, ոչ նուազ յարգի և ոչ նուազ արդիւնաւոր։ Այս եղանակներէն զատ կայ նաև անուղղակի օգնութեան եղանակ մը, և այս է գնել այն նիւթերը և առարկաները, որք կը պատրաստուին Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան խնամքով, և կը վաճառուին ի նպաստ նոյն Հիւանդանոցի, և պատրաստութեան դոյզն ծախքը զեղչուելով, մնացորդը կը լինի Հիւանդանոցի հասոյթ՝ և գնողներուն կողմանէ խնայելէս օգնութիւն։ Ասոնցմէ քանի մի տեսակներ կային արդէն, նորեր ալ կը կարգադրուին հետզհետէ, և ամենուն համար հաւասարապէս յանձնարարութիւն կ'ընեմք. այլ առանձին կերպով մտադրութիւն կը հրաւիրեմք Հիւանդանոցի հրատարակած Օրացոյցներուն վրայ, մին փոքր և դիւրագին մէկ դահեկանի, միւսը ընդարձակ և ճոխ տասը դահեկանի։ Օրացոյցը ամէն անհատի համար ամբողջ տարուան մը համար անհրաժեշտ ընկեր մըն է, որ շատ կարեւոր գիտելիքներ ու պիտանի տեղեկութիւններ և ժամանակի հաշիւներ և եկեղեցական տօնից և պաշտամանց ծանօթութիւններ կը պարունակէ, որք ճիշտ և վաւերական կերպով հաւաքուած են։ Ի՞նչ կ'արժէ, Սիրելիք, եթէ ամեն Հայ, բոլոր Պատրիարքութեանս սահմաններուն մէջ, Նոր տարւոյ առթիւ դահեկան մը տայ և հատ մը Փոքր Օրացոյց գնէ, և ով որ կարող է տասն դահեկանով գեղեցիկ և օգտակար և առատ հմտութիւններով լեցուն Ընդարձակ Օրացոյց մը ստանայ. բայց այս կերպով հնար է մինչեւ իսկ քանի մը հարիւր հազար Օրացոյց սպառել և Ազգ. Հիւանդանոցին քանի մը հազար ոսկիներ նուիրել։ Անցեալ հաշիւները զննելով տեսած եմք թէ լաւագոյն տարիներու մէջ հազիւ քսան կամ երեսուն հազար օրինակ Օրացոյց ծախուեր է, իսկ անցեալ տարւոյ մեր յորդորին վրայ մինչեւ քառասունհինգ հազար հասեր է, որ տակաւին շատ քիչ է բաղդատմամբ մեր ժողովրդեան, մինչ հարիւր հազարի չափ Օրացոյց միայն մայրաքաղաքիս մէջ հնար էր վաճառել, թո՛ղ ուրիշ քաղաքներ, թո՛ղ բոլոր գաւառները։

Արդ՝ մեր այս կոնդակին կրկնութեան նպատակն է յորդորել մեր բարեպաշտ ժողովուրդը, որ ամէն հայ առանց բացառութեան մերձակայ Նոր տարւոյ առթիւ գոնէ մէկ դահեկանի չնչին կազանչէքը նուիրէ Հիւանդանոցին և այս ալ ոչ թէ բացէն նուէր մը, այլ փոխարէն իրեն համար օգտակար՝ մանաւանդ թէ անհրաժեշտ Օրացոյց մը ստանալով, և ներքին մխիթարութիւն ալ զգալով՝ թէ Հիւանդանոցի օգնութեան նուիրուած նշանաւոր գումարին մէջ ինք ալ իր մասնակցութիւնն ունի։

Այնչափ դիւրին, այնչափ գեղեցիկ, այնչափ օգտակար է այդ նուիրատուութեան եղանակը, որ բաւական կը սեպեմք միայն նորէն յիշեցնել, վստահ լինելով թէ մեր Սուրբ և Ուղղափառ Եկեղեցւոյ զաւակներէն ամէն մէկը՝ մեծ ու պզտիկ, այր ու կին, հարուստ ու աղքատ պիտի փութայ զայն գործադրել. և անոնք որ ուրիշներու վրայ հոգ ու վերակացութիւն ունին, պիտի կրկնեն մեր խրատը և պիտի յորդորեն ամէնքը այդ գեղեցիկ նուիրաբերութեան։

Յատկապէս կը յանձնարարեմք Գերաշնորհ Եպիսկոպոսաց և Հոգեշնորհ Վարդապետաց և Արժանաշնորհ քահանայից, որպէս զի խօսին ու խրատեն ու յորդորեն ու քարոզեն իրենց պաշտօնավարութեան սահմաններուն մէջ, և Վիճակներու և Եկեղեցիներու Մատակարարութեան հսկող Ժողովներ և Խորհուրդներ իրենց կողմէ դիւրութիւններ ընծայեն՝ և Ազգ. Հիւանդանոցի Օրացոյցներէն պէտք եղածին չափ կանուխէն բերել տան և եկեղեցիներու դուռները և բանկալները պատրաստ ունենան ի դիւրութիւն բարեպաշտ ժողովրդեան։

Տէր Յիսուս՝ որ այրւոյն լուման օրհնութեամբ ընդունեցաւ և բաժակ մը ցուրտ ջուրին անկորուստ վարձք խոստացաւ, ընդունի ի բարին բոլոր բարեպաշտ Սիրելեացդ այդ փոքրիկ նուէրը, և իր օրհնութիւններով պահէ զձեզ և պահպանէ, բոլոր ձեր պարագայիւք և տամբ և ազգատոհմիւ, զերծ ամէն փորձանքներէ, և Նորանոր բարիքներով լեցուն ՆՈՐ ՏԱՐԻ շնորհէ և հրաշափառ ԱՍՏՈՒԱԾԱՅԱՅՏՆՈՒԹԵԱՆ տօնը շնորհաւոր կերպով կատարելու հասցնէ։

Տուեալ ի Պատրիարքարանիս Կոստանդնուպոլսոյ, յամի 1900 ի հոկտեմբեր 1 ընդ 160 թուահամարաւ Կոնդակաց։

Իզմիրեանց գրական հանդէսը, զոր ամսոյս 14ի շաբաթ օրը որոշուած էր կատարել, յետաձգուած է 1901 տարւոյ Սահակ-Մեսրոպայ տօնին։ Այս յետաձգման պատճառ ցոյց կը տրուի բարեյիշատակ հանգուցելոյն կտակին այն տրամադրութիւնը՝ որուն համաձայն մրցանակաբաշխութիւնը պէտք է տեղի ունենայ երկու տարին անգամ մը։ Այսուհետեւ, յանձնաժողովը, կտակին այդ տրամադրութեան յենլով, երկու տարին անգամ մը պիտի բաշխէ մրցանակները։ Միւս կողմէ կը լսենք թէ Յանձնաժողովը ինք իր կողմէ նիւթեր ներկայացնելով, պիտի առաջարկէ որ բանասէրները աշխատին անոնց վրայ։

—Խառն ժողովոյ վերջին նիստին մէջ կարդացուած այն տեղեկագիրները՝ որոնք գաւառային վարչութեանց կողմէ ղրկուած էին, ամփոփուելով պիտի մատուցուին Բարձր. Յարութիւն փաշա Տատեանի։

—Կը լսենք թէ Բերայի Աւագերէց Տ. Մկրեան հօր հրաժարականը նոր բան մը չէ, այլ տրուած է անցեալ մարտ ամսուն։ Բերայի քահանայական դասը, ինչպէս գրեցինք, չուզեր որ այդ հրաժարականը ընդունուի։

—Երուսաղէմի մեր թղթակիցը մեզի ղրկած է ընդարձակ թղթակցութիւն մը՝ որուն մէջ մանրամասնաբար նկարագրուած են տեղւոյն գերմանական նորակերտ եկեղեցւոյն օծումը, ինչպէս նաեւ Հաբէշ հիւրերու Երուսաղէմ ժամանումը։ Այդ թղթակցութիւնը պիտի հրատարակենք մեր վաղուան թուով։

ԲԵՐԱՅԻ ԱՂՔԱՏԱԽՆԱՄԸ

Աղքատախնամս իր խորին շնորհակալութիւնը կը յայտնէ Ազն. այրի Տիկին Վիրգինէ Յ. Խասեան, որ բարեհաճեցաւ՝ իր ողբացեալ ամուսնոյն մահուան առթիւ՝ Աղքատախնամիս նուիրել տասն օսմ. ոսկի։

Ի դիմաց Աղքատախնամի
Վ. Ատենադպիր Ատենապետ
Տ. ՔԱՐԱՄԱՃԵԱՆ ՏՕՔԹ. Տ. ԱՃԷՄԵԱՆ
Բերա, 6/19 հոկտ. 1900

Հեռագիր Այսօրուան

ՉԻՆՈՒ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՊԵՐԼԻՆ, 21 հոկտ.— Հեռագիր մը Նայելով Վալտերսէ մարէշալը յայտարարեր է թէ պատերազմը աւարտած կը նկատէ։

ՔՐԻԿԷՐ ՆԱԽԱԳԱՀԸ

ԼՈՆՏՈՆ.—Լորէնսօ-Մարքէզէն առնուած լուրեր կը ծանուցանեն թէ Քրիւկէր նախագահին նպատակն է ջանալ համոզելու եւրոպական Տէրութիւնները որպէս զի չճանչնան Անգլիոյ վեհապետութիւնը՝ հարաւային Ափրիկէի Հանրապետութիւններուն վրայ։

ՍՊԱՆԻԱ

ՄԱՏՐԻՏ —Սպանիոյ նախարարութիւնը ամբողջութեամբ հրաժարականը մատոյց խնամակալ թագուհիին։

ՖՐԱՆՍԱ

ԲԱՐԻԶ.— Ֆրանսայի Ծերակոյտին նստաշրջանը բացուելուն պէս, նոյեմբեր 6, Պ. Ֆաէնօ հարցապնդում պիտի ընէ կառավարութեան՝ զինուորական վարժարաններու մէջ ձրի աշակերտ ընդունելու խնդրոյն համար։ Կառավարութիւնը անմիջապէս վճռաբանութիւն պիտի պահանջէ և ընդարձակ վիճաբանութիւն մը պիտի կատարուի՝ պատերազմական նախարար Անտրէ զօրավարին որոշմամբ առաջ եկած խնդրին վրայ։

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

ՉԻՆՈՒ ԳՈՐԾԵՐԸ

ՊԵՐԼԻՆ, 21 հոկտ.—Նիւ Եորքէն կը հեռագրեն Վոլֆ գործակալութեան թէ Մ. Նահանգաց արտաքին գործոց Նախարար Պ. Հէյ, պատասխանելով ֆրանսական կառավարութեան վերջին ծանուցագրին, կ'առաջարկէ Բէքինի մէջ հաշտութեան բանակցութեանց սկսիլ՝ Տէրութեանց կողմէ հաւաքական դիմումով մը՝ Չինու մէջ իրաց նախկին կացութիւնը ապահովցնելու. նաեւ կը պահանջէ բոլոր ազգերու համար ազատ վաճառականութիւն։

ՆԻՒ-ԵՈՐՔ.—Բէքինէն հոկտ. 19 թուականով կը հեռագրեն Ռիւթէրի թէ Տէրութեանց դեսպանները տակաւին պատրաստ չեն վաղը կատարուելիք տեսակցութեան համար՝ Չինկ իշխանին և Լի-Հունկ-Չանկի առաջարկութեամբ։ Ռիւթէրի ստացած մէկ ուրիշ հեռագրին նայելով Վալտէրսէ կոմսը հոկտ. 19ին յայտարարեր է թէ պատերազմը աւարտած կը նկատէ և թէ կը սպասէ որ քիչ ատենէն ետ կոչուի։

ՊԵՏԵՐՍԲՈՒՐԿ.—Ռուսիոյ պաշտօնաթերթը կը ծանուցանէ թէ Բէքինի ռուսական դեսպան Պ. տը Կիրս հրաման ստացեր է Բէքին դառնալ և, միւս Տէրութեանց դեսպաններուն հետ համախորհուրդ, բանակցութեան սկսիլ չինացի պատուիրակներուն հետ։ Պ. տը Կիրս հոկտ. 15ին Թիէն-Ցինէն ճամբայ ելեր է դէպ ի Բէքին։

ՍՊԱՆԻԱ

ՄԱՏՐԻՏ.— Դահլիճին անդամներուն միջեւ տիրած անհամաձայնութեան հետեւանօք, նախարարապետ Պ. Սիլվէլա որոշեր է վստահութեան խնդիր մատուցանել խնամակալ թագուհիին։ Իրիկուան Ն. Վեհափառութեան պիտի մատուցանէ ամբողջ դահլիճին հրաժարականը։ Զրոյց կայ թէ Ազքարագա զօրավարին պիտի յանձնուի նոր դահլիճին կազմութիւնը։

ՌՈՒՍ ԴԵՍՊԱՆՆԵՐԸ

ՉԷԹԻՆԷ.—Ատտիս-Ապապայի (Հապէշիստան) ռուսական դիւանագիտական գործակատար Պ. Վլասով Չէթինէի դեսպան կարգուեցաւ Պ. Կուպաթովի տեղ։

ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ

ՍՈՖԻԱ.— Այսօր, կէսօրէն վերջը Թրնովայի կայարանին մէջ պիտի կատարուի Ռուսճուք-Կորնորէհովիցա-Թրնովայի երկաթուղիի նոր գիծին բացումը։ Ֆէրտինանտ իշխանը ու եղբայրը՝ Ֆիլիփ իշխանը ներկայ պիտի գտնուին։ Բոլոր նախարարները, բաց ի նախարարապետէն որ հիւանդ է, Սոպրանիէին Նախագահը և երեսփոխաններ երէկ իրիկուան մասնաւոր կառախումբով Թրնովա գացին՝ բացման հանդէսին ներկայ գտնուելու համար։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Օ. Ո.	24	10 1/2
Ամէնէն բարձր գին	»	24	12
Ամէնէն վար գին	»	24	09 1/2
Ռումէլի Երկթ. գոց.	Ֆր.	108	37
Ամէնէն բարձր գին	»	108	75
Ամէնէն վար գին	»	108	37 1/2

ԲԱՑՈՒՄ 8 Հոկտ.

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Գ.	Փ. Կ.	24	10 1/2
Ռումէլի Երկաթուղի	Ֆր.	108	75
Օսմանիէ		—	—
Ռէժի		—	—
Օսմ. Պանքա		—	—
Քրէտի Ժէնէրալ Օթթմ.		0	34
Սօս. Օթ. Շանժ է Վալէօռ		0	14
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		4	10
Թրամուէյ բաժնեթ.		6	22
» ժուիսանս		200	—
« պարտաթ.		465	—
Քարափ Կ. Պոլսոյ		460	—
Թրանսվալ		71	—

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	108	30
» » » չէք	»	199	27 1/4
Բարիզ » »	Ֆր.	23	—
» » » չէք	»	22	84
Պէրլին անտոկոս չէք	Մարք	18	64
Վիէննա չէք	Ֆիոր.	22	12

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 ֆրանքնոց	Ղրշ.	87	18
Անգլիական ոսկի	»	110	04
Բօլ Էմբէրիալ	»	98	30
Քրիմից	»	51	08
Մէճիտիէ արծաթ	»	107	38
Մէթալիք	»	98	30
Ռուպլի Թղթադրամ	Օ. Ո.	8	63

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԲԱՐԻԶ, 20 Հոկտեմբեր

Ֆրանս. Ռանթ 3 0/0		99	95
» » 3 1/2 0/0		102	10
Օսմ. Քոնս. սէրի Դ.) բաց.	Ղրշ.	22	50
) գոց.	»	22	50
» » » Բ.		—	—
« « « Գ.	»	25	—
Օսմ. Կայս. Պանքա	Ֆր.	536	—
Օսմանիէ	»	424	50
Ռումէլի երկաթուղի	»	110	75
Օսմ. մաքսատուն	»	512	—
Օսմ. Ռէժի	»	309	—
Բրիօրիթէ Թիւրք 4 0/0		483	—
Քրէտի Լիոնէ		1087	—
Իտալական Ռանթ	»	93	90
Սպանիական արտաքին	»	78	25
Էժիբսիէն իւնիֆիէ		—	—
Թրանսվալ	»	76	—
Չէք Լոնտոնի վրայ	»	25	115
Ֆրամազկոյ	»	3	—

ՊԷՐԼԻՆ, 20 Հոկտեմբեր

Ռուպլը	»	216	12
Ռումէլիի Երկաթուղի	»	106	50
Անատ. Երկթ. պարտաթուղթ	»	—	—
Փոխ. Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20	255

ՊՐԻՒՍԷԼ, 20 Հոկտեմբեր

Օսմ. Քոնս. սէրի Դ.		—	—
Ռումէլիի Երկաթուղի		—	—

Ընտիր, Հոտաւէտ, Խնայողական

ԹԷՅ ԹԷՅ
ԹԷՅ ԹԷՅ
ԹԷՅ ԹԷՅ
MARQUE DEPOSÉE

Ամէն տեսակ թէյերու նոր բերքերէն մեծ քանակութեամբ հասած է ԵԱՎՐՈՒԵԱՆ ԽՍԱԳՈՒԼԵԱՆ վաճառատունը։ Թէյի սիրահարներն ու ամէնէն փափկաճաշակներն իսկ վերջին ծայր գոհ պիտի մնան այս թարմ թէյերէն, որոնք ընտիր, առողջապահիկ և հոտաւէտ ըլլալով հանդերձ անմրցելի բուրելու աստիճան աժան են։

Գաւառներու յաճախորդք թէյ գնելու համար պէտք չունին անձամբ գալու, նամակով թող դիմեն ԵԱՎՐՈՒԵԱՆ ԽՍԱԳՈՒԼԵԱՆ վաճառատունը, ուր ամենամեծ խնամքով, վստահութեամբ կը գործադրուին ամէն կարգի յանձնարարութիւն մեծաքանակ և փոքրաքանակ։ Դիւրութեան համար՝ թէյերուն փոխարէնը կարելի է վճարել նաեւ երբ ապրանքները բերուին ու Քոնթրէմպուռս ներկայացուի գնողին։ Կեղծ թէյ չգնելու համար հաճեցէք ուշադրութիւն ընել վերի մարքային և ԵԱՎՐՈՒԵԱՆ ԽՍԱԳՈՒԼԵԱՆ անուան։ Կեդրոնատեղին՝ Կ. Պոլիս։ Պահճէ Գափու, Ճէլալ Պէյ Խանի դրան կից, թիւ 40. Կ. Եավրուեան Ց. Խսագուլեան մեծ Վաճառատունը։ 5

Կ. ԵՒ Մ. ՄԱԹԹԷՈՍԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ

Ֆրանսայի, Թուրքիոյ, Անգլիոյ, Գերմանիոյ, Իտալիոյ, Եգիպտոսի, Պուլկարիոյ և Ռումանիոյ միջեւ Յանձնակատարութեան տուն մը հիմնելով ի Բարիզ, պատիւ ունին ծանուցանել թէ յանձն կ'առնուն փոքրէն մինչ ամենաբարձր արժողութեամբ ամէն յանձնարարութիւններ կատարել — Ուտեստից, ըմպելեաց, զգեստեղինաց և զարդուց, հարսանեկան օժիտի, կահ կարասեաց, դեղավաճառներու և բժշկութեան դեղորէից, գիտական և վիրաբուժական գործիքներ, գրքեր, հանդէսներ, լրագրեր, Նորաձեւութեանց առարկաներ, մետաքսեղէն, բրդեղէն և բամպակեղէն, անուշահոտեղէնք, ոսկիէն մինչեւ երկաթ հանքային առարկաներ, կաշեղէն և կօշկակարներու ապրանքներ, և ինչ ապրանք որ ուզուի գաղղիական թէ անգլիական, պատրաստ են առանց խաբուելու և կամ խաբելու առաջնակարգ վաճառատուններէ, ֆապրիքներէ գնելով իրենց իսկական գներովը կատարել, և ասոնց արժէքը ո և է յարմար եղանակաւ գանձել։ Ամէն գունաւոր կամ ճերմակ ադամանդներու և մարգրիտներու գնումներ և վաճառումներ կը կատարեն ապահովացուցիչ միջոցներով։ Կ'ստանձնեն առեւտրական տեղեկութիւններ հաղորդել առոյգ աղբիւրներէ քաղելով, նաեւ առնելիքներու գանձում, կառավարական սեղանաւորական վերաբերեալ ամէն գործեր, ուղղամտութեամբ և խիստ համեստ պայմաններով կատարել՝ ի Բարիզ այցելել փափաքողաց, ուսանողաց և ամէն դասակարգի ուղեւորաց դիւրութիւններ կ'ընծայուի։ 655 10—20

Դիմել առ.
G. & M. Madthéossian Fréres
8, Rue de Croissant, Paris

ՍԳՈՏԻ ՄՕՐԻՒ ՁԿԱՆ ՕՇԱՐԱԿ

Եըլտըզ, Կ. Պոլիս, 13 դեկտ. 1888
Պարոնայք Սգոդ եւ Պօուն,
Կը ցաւիմ որ պաշտօնական դիրքովս կարող չեմ փորձեր ընել, այլ համաձայն ուրիշներուն փորձերուն եւ այն բժշկաց որոց պաշտօն յանձնեցի փորձել զայն մեր հիւանդանոցաց մէջ, կը յայտարարեմ որ ձեր Մօրիւ ձկան իւղն, իր այս վիճակին մէջ դիւրաւ խմուելով եւ մարսուելով, կը համապատասխանէ այն յատկութեանց զորս ախտաբուժական գիտութիւնն ի վաղուց անոր հռչակած է, մասնաւորապէս այդ յաջող պատրաստութեան մէջ։ ՏՐ. Ս. Ս. ՄԱՎՐՈՅԵՆԻ ՓԱՇԱ
Բժիշկ Վեհ. Սուլթանի

AU PRINTEMPS

Օ ՓՐԷՆԹԱՆ
ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՆՈՐԱՁԵՒՈՒԹԵԱՆՑ
Բերա, Մեծ Փողոց, թիւ 345

Սոյն վաճառատան մէջ ամենաչափաւոր գիներով կը ծախուին Բարիզի ամէնէն գեղեցիկ նորաձեւ ապրանքները, որոնք վերջերս բերուած են Բարիզէն։ Այս անհաւատալի աժանութեան պատճառը սա է որ Օ Փրէնթան վաճառատունը կը գոհանայ պզտիկ շահելով, այնպէս որ իր ապրանքներուն գինը այնքան դիւրագին է որքան իր ապրանքները լաւ տեսակէ են և չեն նմանիր այն ապրանքներուն, որոնք ուրիշ վաճառատուններու մէջ, իբրեւ թէ, աժան գնով կը ծախուին, սակայն իրենց տեսակին ազնուութեան ու ճաշակի մասին շատ հեռու կը մնան մեր ապրանքներէն։ Հետեւաբար Օ Փրէնթան վաճառատան մէջ շատ նպաստաւոր գիներով կը վաճառուին մետաքսեայ ամէնէն գեղեցիկ կերպասները, նոր տեսէններով, վերջին նորաձեւութեամբ բրդեղէններ, fouդիւմցու այլ և այլ տեսակ գեղեցիկ ասուիներ, ասղնագործուած թաւիշէ կամ ասուիէ մանթօներ, ամենավայելուչ ձեւերով, ասղնագործուած fouդիւմեր, ժանեկազարդ մետաքսեայ մթոններ ու շիֆոններու. մետաքսեայ պլուզներու և փողկապներու համար գեղեցիկ կտորներ։

Վերջերս Բարիզէն բերել տրուած է գեղեցիկ ու վայելուչ գլխարկներու ճոխ հաւաքածոյ մը, որոնք շատ նպաստաւոր գիներով կը ծախուին։ 3—25

ՈՐՈՇ ԳԻՆ

ՏՈՔԹԷՕՐ Յ. ԱՐԱՊԵԱՆ

Ծանօթ ատամնաբոյժ Բարիզի
Ի Սիթէ տը Բերա, թիւ 1

Ամէն օր կ'ընդունի ժամը 4էն 10 (Ը. Թ.)։ Բշ. և Ուրբ. կէս օրէն առաջ Սիրքէճի դեղարան Նալբատ։ Կիրակի օրերը ժամադրութեամբ։

Աղքատաց ձրի 490

ՈՒՄՈՒՐՃԱՅԻ ԳՈՐԾԱՐԱՆԸ

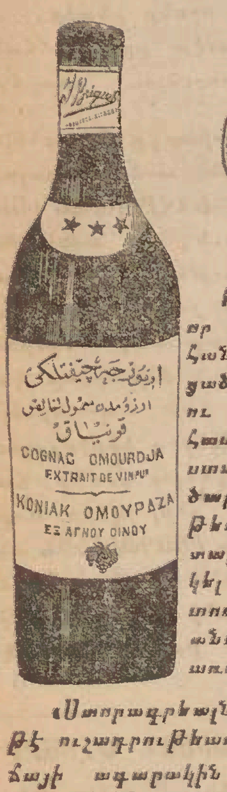

MEDAILLE EXPOSITION
BRUXELLES 1897

Ումուրճայի Գործարանը որ Պրուքսէլի Արուեստահանդէսէն չքադրամ ստացած է, չուզեր իր անարատ ու լաւ արտադրութեանց համար քիչ ատենուան մէջ ստացած վարկը ուրիշ գործարաններու պէս ճշմարտութեան հակառակող յայտարարութիւններով հռչակել. միայն սա լուրջ ճշմարտութիւնը կը ներկայացնէ անոնց որ հոգածու իրենց առողջութեանը։

«Ստորագրեալներս կը յայտարարենք թէ ուշադրութեամբ քննած ենք Ումուրճայի ագարակին գործարանին արտադրութիւնները որոնք 1897ին Պրուքսէլի Արուեստահանդէսին չքադրամին արժանացած են։ Արդարեւ գործարաններու մէկ քանի արտադրութիւնները միայն եթէ քննուին, արդիւնքը շատ սահմանափակ կ'ըլլայ. բայց նկատողութեան առնելով Հանրային Պարտքի վարչութեան ծանուցագիրները թէ Ումուրճայի Գործարանին արտադրութիւնները անարատ գինիներէ շինուած են, նաեւ նկատողութեան առնելով այն պարագան թէ նոյն վարչութիւնը լուրջ ձեռնարկներ կ'ընէ իր հասոյթները ապահովցնելու համար, կը հաստատենք թէ նոյն Գործարանին բոլոր արտադրութիւնները անարատ գինիէ շինուած են. հետեւաբար տուինք ներկայ վկայականը։»

Վեհ. Սուլթանին քիմիագէտներէն
Պոնկովսքի, Սինկրոս ու Տոքթ. Ծանճի

Այդ արտադրութիւնները անարատ ըլլալնուն համար զինուորական հիւանդանոցներու մէջ կը գործածուին։

Վաճառուած տեղերը.— Ընդհանուր կեդրոնատեղի Ղալաթիա Քարանթինա փողոց թիւ 4, Էվտոքիոս էֆ. Թուրաճօղլու և Պոլիս Հասըր Իսկէլէսի Նիքոլաքի էֆ. Նէվէնձօղլու։ Դիւրութեան համար մեծ ու փոքր ամաններու մէջ ալ կը ծախուին։ Օղիներուն գինն է օխան 10 ղրշ. 7 ու 5 տարուան գոնեաքներուն՝ 13. 9 ու 6 տարուան գինիներուն՝ 3։ Կը ծախուին նաեւ Պոլիս կամուրջին գլուխը Սուրէնեան վաճառատունը, Լանկա, Թուլումպա մէյտան ձեթավաճառ Քիրեաքօի վաճառատունը գին 4 ղրուշի։ Սիրքէճի՝ Հանրային Պարտքի վարչութեան նախկին շէնքին մօտ՝ Միլաս։ Հասըր Իսկէլէսի ծխախոտի մաքսատան մօտ՝ Զիրօնկէլոս։ Պոլիս Պալըք Բազար Բէնիրճի փողոց՝ Նորկի Բասքալիտիս։ Ղալաթիա՝ Քօօբէրաթիվ Ընկերութեան վաճառատունը։ Ղալաթիա Սանտըգճըլար՝ Քոսթի Միքա, Խաբաճճը փողոց՝ Միխալաքի Թէէրիտի ու Քիւրէքճիլէր՝ Եանի Մոթորուլօ։ Բերա Մեծ Փողոց Անատոլու խան Գառնիկ Սիմոնեան և Շիշլի Օսման Պէյ քաղինոյին հանդէպ Բէրիքլի Վալիատի։ Նաեւ բոլոր նպարավաճառներու, դեղարաններու, հանրային պարտէզներու մէջ և Վոսփորի ամէն կողմերը։

ՊՐՈՒՍԱՅԻ ՏԻԻՋ ՕՂԻՆ

ԹՐԻԱՆՏԱՖԻԼՕՊՈՒԼՕ ԵՂԲԱՐՑ ոգելից ըմպելիներու գործարանին մէջ, թիւ 69 Մումհանէ՝ Ղալաթիա, կը ծախուի Պրուսայի ընտիր տիզ օղին, առաջին տեսակին մէկ կալօնը 15 ղրշ.ի, երկրորդ տեսակը՝ մէկ կալօնը 12 ղրշ.ի։ Ընտիր տեսակէն մաստիքա, կալօնը 17 ղրշ.ի, երկրորդ տեսակը՝ կալօնը 13 ղրշ.ի։

Ցարգոյ հասարակութիւնը անգամ մը եթէ փորձէ այս ըմպելիներէն շատ գոհ պիտի մնայ։ Ուզողը կրնայ օխայով գնել։

663 13—24

ԱԶԴՈՒ ՄԱՔՐՈՂԱԿԱՆ ՄԸ

Մաքրողականի մը եթէ պէտք ունիք և կը փափաքիք առանց նեղուելու խմել անմիջական ազդեցութեամբ, թողէք Եանօսի նման զզուեցուցիչ ջուրերն ու դեղերը, որոց մեծագոյն մասը կեղծ են, ու փութացէք գնել։

VILLACABRAS

աշխարհահռչակ մաքրողականն, որ բնական աղբիւրներէն Բաղդէօնեան դրութեամբ զտուած յստակ ջուր մըն է և շատ դիւրաւ կը խմուի։ Ազդեցութիւն անմիջական։ ՎԻԼԼԱՔԱԲՐԱՆ ուրիշ լուծողական ջուրերու նման ոչ խիթ և ոչ անհանգստութիւն կը պատճառէ։ Առտուն անօթի, ջուրի գաւաթ մը ՎԻԼԼԱՔԱԲՐԱՆ՝ տասը վայրկեան ընդմիջումով երկու անգամէն կէս առ կէս խմել, բաւական է կատարելապէս մաքրուելու։ Պնդութիւն, գլխացաւ և ստամոքսի խանգարում ունեցողներ, մանաւանդ նստողական կեանք վարող անձինք, եթէ ամէն առտու թէյի կամ գինիի գաւաթ մը Վիլլաքապրան խմեն, կ'ազատին պնդութենէն և անոր հետեւանք հիւանդութիւններէն։

Կը ծախուի ամէն դեղարաններու և դեղավաճառատուններու մէջ։

504 41—52

ԲԱՂԴԱՒՈՐ ՄԱՅՐ ՄԸ

Նիհար, աղազուն, վատոյժ, հիւանդկախ տղաքը երբեք չէի սիրեր, մինչ կը փափաքէի գիրուկ, թմպուլ, զուարթ, կայտառ տղաք մեծցնել։ Կատարելապէս համոզուած էի որ ապագային ուժեղ, կայտառ և կորովի զաւակներու արժանանալու և զանոնք ամէն կարգի հիւանդութեանց դէմ պաշտպանելու համար, անհրաժեշտ էր տղայ հասակէն ուշադրութիւն ընել անոնց տրուելիք սնունդին։ Հետեւաբար, երբ մեր անդրանիկ զաւակը վեց ամսու եղաւ, հետամուտ եղայ ամէնէն լաւ սնունդը տալ անոր և բժշկի մը յանձնարարութեամբ սկսայ ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՐով սնուցանել զայն։

Տղեկը մեծ ախորժով կ'ուտէր այս ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՐը և քանի ուտէր կը գիրնար, կ'ուժովնար ու կը կայտառնար։ Այսպէս քանի մը ամիս անցնելէ վերջ, երբ ակռայ հանելու ժամանակը եկաւ, սկսանք մտահոգ ըլլալ, կարծելով որ մեր զաւակն ալ ուրիշ տղոց յատուկ ակռայ հանելու ցաւերն ու փորձառութիւնը պիտի ունենայ, սակայն տղեկը առանց ո և է հիւանդութեան ակռան հանեց, խաղալով ցատկելով և շարունակեց աճիլ ու զօրանալ։

ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՐով հինգ զաւակ մեծցուցի, երկուքը աղջիկ, երեքը մանչ, փառք Աստուծոյ ամէնքն ալ 25—30 տարիքը հասան առանց բնաւ հիւանդանալու և քաջողջ երիտասարդներ եղան. հետեւաբար իր սրտէ կը յանձնարարեմ մայրերուն որ ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՐով մեծցնեն իրենց զաւակները։

Բարիզ Պօնաբարթ փողոց Թ. 17
ՍԱՐԿՒԻԹ ԺԱՆՆԻ

ՖՕՍՖԱԹԻՆ ՖԱԼԻԷՐը կը ծախուի Կ. Պոլսոյ և գաւառներու մեծ դեղարաններու ու դեղի մթերանոցներուն մէջ։

5—26

ՖՐԵՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվըրփուլ և [illegible]

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Վիքթօրիան	10500	Ֆլավիան	3500
Առմէնեան	10500	Եօրքշիրն	3500
Քէսդրիան	10500	Արքօ.ըն	3000
Լանքասդրիան	9000	Ալճէրիան	2500
Ֆիլատէլֆիա	9000	Արապիան	3500
Գօլօմպիան	8000	Աթէնիան	2500
Ճօրճիան	8000	Անատոլուգիան	2500
Պօսդընիան	8000	Ալգաշիրն	2500
Ֆիրճինիան	8000	Լէսպիան	2000
Ֆալէրնիան	3700	Մինճօ	900
Վավօնիան	3700	Օբօրդօ	800
Ֆլամինիան	3700	Լիսպօն	800
Ֆապիան	3500		

Ապրանքի տէրերէն կը խնդրուի իրենց ապրանքն այլուր փոխադրելու կամ Ղալաթիոյ մաքսատունէն հանելու համար իրենց հրահանգը ղրկել շոգենաւին ժամանումէն 24 ժամ առաջ։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել առ ԷՏՎԱՐ ԼԱՖՈՆՏԷՆ
Ղալաթիա, քարափին վրայ
600 Հին տեղը մաքսատան

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐՕՔԵԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ
Ն. ՓԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

ՍՊԱՍՈՒԱԾ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ

Հոկտ. 22ին Առմէնի, Պաթումէն։
» 23ին Մինկրէլի, Մարսիլիայէն։

ՄԵԿՆՈՒՄՆԵՐ

Հոկտ. 23ին Առմէնի, Մարսիլիա։
» 23ին Մինկրէլի, Սեւ ծով։

Տոմսեր ուղղակի Բարիզի համար. Առաջին կարգի 245 ֆրանք. 2. կարգի 175 ֆրանք. Տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալին Թօփ Հանէ Քարափին վրայ։ 516 Թ. ՌԸՔՊՈՒԼ

ՔԻՒՆԱՐՏ CUNARD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ

[illegible] Լիվըրփուլ և Արեւելքի մէջ

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Իվէրնիա	18900	Սիլվանիա	5598
Սաքսոնիա	18900	Քաթալոնիա	4841
Լուքանիա	12952	Վէրիա	3229
Քամբանիա	12950	Բավիա	2945
Ուլթոնիա	8845	Թիրիա	2936
Ումպրիա	812	Սիբրիա	2935
Էթրուրիա	812	Սամարիա	2558
Սէրվիա	7392	Ալէփփօ	2181
Ուրանիա	7269	Շէրպուրկ	1614

Դիմել առ ՃՕԼԻ և ՍԻԿԸՐ
Joly et Seager
Մէյմանէթլի խան, թիւ 6, 7, 8, Ղալաթիա, Քարա Մուսթաֆա փողոց 255

ՄՕՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվըրփուլի, [illegible]
և Սեւ Ծովի [illegible]

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
[illegible]	3000	[illegible]	3500
[illegible]	3000	[illegible]	2400
[illegible]	3000	[illegible]	2350
[illegible]	3000	[illegible]	2350
[illegible]	3000	[illegible]	2000
[illegible]	3000	[illegible]	1500
[illegible]	3000	[illegible]	1500

Դիմել առ Ճ. Վ. ՎԻԹԱԼ և ԸՆԿ.
[illegible] խան
ՃԷՄՍ ՄՕՍ և ԸՆԿ.
194 31, Ճէյմս Սդրիդ Լիվըրփուլ

Արտօնատէր ԶԱՐԵՀ ՆՈՒՍՈՒՐԵԱՆ

ՀԱՄԲՈՒՐԿ ԵՒ ՄԻՒՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ	ֆրանք	27,000,000
Պահեստի դրամ	»	52,002,500
Տարեկան հասոյթ	»	70,339,912

Ընկերութիւնս ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ'ապահովագրէ [illegible] մթերանոցներ, և բնակութիւններ և ասոնց մէջ գտնուած վաճառքներ և կարասիներ խիստ չափաւոր սակագինով։ 514

Լիազօր ներկայացուցիչ Կ. Պոլսոյ
ԳԱԲՈՒՍԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ, Պոլիս, Պահչէ-Գաբու, Ընանիթխի խան. 20 21 22

COMP^E RUSSE

NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Գշ 10 23 Օտէսա ժամը 4ին յետ միջօրէի։
Դշ 11 24 Իզմիր, Պիրէ, Աղեքսանդրիա ժամը 10ին միջօրէէն առաջ [illegible] լով Աղեքսանդրեթ, Բէրութ-[illegible], Եաֆա, Պէյրութ եւ Քիթա)։
Եշ 12 25 Օտէսա ժամը 10ին միջօրէէն առաջ։
Եշ 12 25 Ինէպօլու, Սինոպ, Սամսոն, Օրտու, Կիրասոն, Տրապիզոն, Ռիզէ եւ Բաթում ժամը 4ին յետ միջօրէի։
Ուր 13 26 Օտէսա ժամը 4ին յետ միջօրէի։ 55

ՍԻՆԿԷՐ

ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ ԿԱՅՍ. ՊԱԼԱՏԱՆ

Ժ. ՆԱՅՏԼԻՆԿԷՐ

Սինկէրի կարի մեքենաները զուտ անգլ. պողպատեայ տոկունութեամբ այն քան գնահատուած են որ աշխարհիս ամէն կողմը տարածուած են, և բոլոր ընտանիքները, դերձակներն ու կօշկակարները լոկ Սինկէրի մեքենայ սկսած են գործածել։ Սինկէրի Ընկերութիւնը ցարդ 400է աւելի պատուոյ վկայական և չքադրամ ստացած է բոլոր ցուցահանդէսներու մէջ։

Արեւելքի մէջ Սինկէրի մեքենաներուն միակ ներկայացուցիչն է Մ. Ժ. Նայտլինկէր, որ բովանդակ Թուրքիոյ մէջ մասնաճիւղեր հաստատած է։

Սինկէրի մեքենաները կը վաճառուին՝ ԲԵՐԱ, Շիտակ ճամբայ, Ղալաթա Սէրայի դիմաց։

ՂԱԼԱԹԻԱ Սինկէր Խան, Թիւնէլին եռեւ. Թրամվայի կայարանին դիմաց.

ՍՏԱՄՊՕԼ Սուլթան Համամ Թիւ 2. Սուլթան Պայազիտ Թրամվէյի Սթասիօնին դիմաց Թիւ 13։

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԻՄՆՈՒԱԾ
Վեհափառ Սուլթանին
Կայսերական Իրատէով
Որ կը կրէ 2/14 Օգոստ. 1892 Թուականը
(20 սէֆէր 1310)

Գործակալ, Ղալաթիոյ մէջ
Գ. Ալպէր Սիմբեն
Ցակօբեան խան, Վօյվօտա փողոց
Թիւ 67

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
Հրդեհի, արկածներու, փոխադրութեանց եւ կեանքի վրայ

Ընկերութեան կեդրոնատեղին կը ՕԼԻՍ ՆԷՆԻ խան, Քարաքէօյ Ղալաթիա

Գործակալ, Պոլսոյ կողմը
Օսմ. Պանքայի մասնաճիւղը
Եէնի ճամի Հավլուսը փողոց,
Օսմ. Նամակատան դէմը

Ներ-գործակալ Պոլսոյ կողմը Գ. Ի. Զաւօխ
Մարքուճճըլար, Ջարշըլը խան, Թիւ 21 194

EMULSION SCOTT

ՍԳՕԹԻ ՕՇԱՐԱԿԸ

Գործարանին Նշանը

աշխարհի մէջ լաւագոյն դեղն է

ԵՐԱԽԱՆԵՐՈՒ ԵՒ ՏՂԱՅՈՑ

ամէն տեսակ հիւանդութեանց համար։

Ամենէն ախորժահամ ձկան իւղն է «իբօֆօսֆիթ տը շօ է տը սուտ» ի հետ խառնուած։ Տղայք հաճոյքով կ'ուզեն ճաշակել զայն։ Բնաւ ուրիշ դեղ մը ասոր չափ ազդեցիկ չէ, բուժելու համար

ՀԻՒԾԱՒՏԸ, ԽՈՑԸ (սըրաճա),
ԱՆԱՐԻՒՆՈՒԹԻՒՆԸ, ՑԻՒՐՈՒՄԸ,
ՄԱՆԿԱՆՑ ՈՍԿՐԱԲԵԿՈՒԹԻՒՆԸ,
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՎԱՏՈՒԺՈՒԹԻՒՆԸ,
ԹՈՔԻ ՏԿԱՐՈՒԹԻՒՆԸ, ՀԱԶԸ,
ՀԱՐԲՈՒԽԸ, ՆԻՀԱՐՈՒԹԻՒՆԸ,
և ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ՏԿԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Կը ծախուի բոլոր դեղագործներուն և դեղավաճառներուն քով։

Գործակատարք ի Կ. Պոլիս, ՀԱՄՄԷՐ ԵՒ ՀԱՒՐԼ 531

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852ին

Տ^Ռ Մ. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ

396 ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ ԲԵՐԱ 396

(Եանճի գարեջրատան վրայի յարկը, ճիշդ Զրպուճեանց դէմը)

Կատարելագործեալ գործիքներու միջոցաւ ամենասաստիկ ցաւած ակռաներ մէկ անգամէն կը լեցնեն. ցաւով դիմելու եւ բուժուած վերադառնալու պայմանաւ։

Նորահնար եղանակաւ, նուրբ, ճաշակաւոր և դիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստեն, յար և նման բնականի, դէմքի ձեւաւորութիւն բաց տալու, ծամողութիւն եւ ազատ արտասանութիւն երաշխաւորելով։

Բերնի հիւանդութիւնք կատարելապէս կը բուժուին ինչպէս նաեւ Թմրեցուցիչ դեղերու և ամենակատարելագործեալ [illegible] միջոցաւ, առանց ցաւի ակռահանութիւն։

Յ. Գ. Զմեռները կիրակի օրերն ալ (մինչեւ կէս օր) ինչպէս նաեւ ամէն օր (մինչեւ կէս գիշեր) հիւանդ կ'ընդունին։

Ծանօթ — Պոլսոյ կողմը մասնաճիւղ ՋՈՒՆԻՆՔ 11 197

ՎԵՆՍԱՆ ՖՕՅԱՃԵԱՆ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՎԻՐԱԲԺԿ. ԵՒ ԱԿՆԱԲԺԿ. ԳՈՐԾԻՔՆԵՐՈՒ

Կ. Պոլիս, Պաճճէ Գաբու, Ճէլալ Պէյ խանի կից, թիւ 1.
Զիֆտէ Սէլիք մաղազասը

Վերոյիշեալ վաճառատան մէջ ակնաբուժական և վիրաբուժական ամէն տեսակ գործիքներ ՄԵԾԱՔԱՆԱԿ և ՓՈՔՐԱՔԱՆԱԿ կը վաճառուին։ Ամէն տեսակ կակուղ և կարծր լաստիկէ (քաուչուկ) առարկաներ, աճուկի կապիչներ (գասըգ պաղը), տեսակ տեսակ գրեխներ (շիրինկա), ելեքտրական մեքենաներ, ջերմաչափներ, հեռադիտակներ, խոշորացոյցներ, մանրադիտակներ (միքրոսքօփ) փոքր և մեծ մանրադիտակի ապակիներ, Նոր տեսակ ոսկի ևայլն ակնոցներ կը գտնուին վաճառատանս մէջ։ Գինները խիստ աժան։

Պիտի պահէք ձեր գոյնին գեղեցկութիւնն ու թարմութիւնը գործածելով մասնաւոր բրնձափոշի

La VELOUTINE

[illegible] 534

CH^les FAY, Perfumista
PARIS, 9, Rue de la Paix, 9, PARIS

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Ընդդէմ Հըլլ, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Ալպանօ	1069	Գոմօ	1497	Կօզօ	1011	Մալմօ	724	Րօզարիօ	189
Ալէքթօ	3607	Գօնկօ	2906	Կրօտնօ	1695	Մարէնկօ	2273	Սաֆօ	1113
Անճէլօ	1541	Գորսօ	895	Հիրօ	775	Մարդէլլօ	3709	Ցիբիօ	1735
Արիօսգօ	2377	Տիտօ	4311	Հիտալկօ	1581	Միքատօ	3557	Սիլվիօ	1193
Գասանօ	1822	Տօմինօ	937	Հինտու	3720	Միլօ	1057	Սբէրօ	1200
Գօրոտինօ	1264	Տուրօ	2383	Հօրադիօ	3600	Մօնդէպէլլօ	1735	Թասսօ	1328
Գրավօ	1076	Տրաքօ	1713	Հումպէր	595	Մուրիլլօ	2419	Թ. Ուիլսըն	1546
Գրիւնօ	841	Տինամօ	504	Իակօ	2354	Նէրօ	1083	Թօքիօ	3827
Գըֆֆալօ	4431	Էպրօ	2464	Իտահօ	5540	Օհիօ	4100	Թօլէտօ	1470
Գէյրօ	1671	Էլտօրատօ	1520	Ժիւնօ	1080	Օնթարիօ	4036	Թօրբիտօ	457
Գալիբսօ	1337	Էրագօ	1841	Քլէսօ	1053	Օրլանտօ	1535	Ուրբինօ	2429
Գամէօ	1244	Ֆիտօ	954	Քօլբինօ	2307	Բալէրմօ	1637	Վասբօ	1914
Գագօ	1094	Ֆինլանտ	1828	Քօվնօ	1700	Բօլօ	510	Վօլօ	1289
Ջիրակօ	2729	Ֆլամինկօ	849	Լէօ	1053	Րիալթօ	2229	Վօլթուռնօ	2396
Սիսէրօ	1834	Ֆրանչիսքօ	4582	Լէանտրօ	2272	Րինալտօ	1663	Եէտօ	1850
Գլիօ	2697	Կալիլէօ	3060	Լիվօրնօ	1643	Րօլլօ	1613	Զէրօ	1200
Գօլօրատօ	4235	Կիտանօ	1243	Լօրէնզօ	3191	Րոմէօ	1789		

Քօնկօ շոգենաւը, նաւապետ Ճօնս, ընդհանուր վաճառքով Հըլլէն հոս հասած է։

Դիմել առ գործակալս Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆՏ ՐԻՋՕ
Թիւ 23—24, Քիւչիւք Միւմէթ խան. Ղալաթիա 377

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Կ. ՊՈԼՍԷՆ — ՔԻՒՉԻՒՔ ՉԷՔՄԷՃԷ

1900 Մայիս 1էն սկսեալ մինչեւ նոր տնօրինութիւն

Կ. ՊՈԼՍԷՆ ՔԻՒՉԻՒՔ-ՉԷՔՄԷՃԷ

ԹԻՒ	8	10	12	*62	14	16	*18	20	22	*24	26	*28	30	*32	*34	36	*38	40	42	*44	46	48	50	52	54
ԿԱՅԱՐԱՆ	Առաւօտէն մինչեւ կէս օր											ՄԵԿՆՈՒՄ					Կէս օրէն մինչեւ իրիկուն								
Կ. Պոլիս	6 14	6 45	7 19	7 38	8 14	8 48	9 13	10 10	10 38	11 09	12	1	1 37	2 05	3 02	3 32	4 20	4 50	5 18	5 46	6 14	6 47	7 10	7 42	
Գում-Գաբու	6 27	6 55	7 29	7 54	8 29	8 58	9 28	10 2	10 48	11 19	12 10	1 10	1 47	2 15	3 12	3 42	4 30	5	5 28	5 56	6 24	6 57	7 20	7 53	
Եէնի-Գաբու	6 31	6 59	7 33		8 33	9 02	9 32	10 24	10 52	11 23	12 14	1 14	1 51	2 19	3 16	3 46	4 34	5 04		6	6 28		7 24	7 57	
Սամաթիա	6 36	7 05	7 39		8 39	9 07	9 37	10 29	10 57	11 28	12 19	1 19	1 56	2 24	3 22	3 51	4 39	5 09		6 05	6 33		7 29	8 02	
Եէտի-Գուլէ	6 41	7 08	7 44	8 13	8 44	9 13	9 44	10 34	11	11 33	12 23	1 24	1 59	2 29	3 26	3 56	4 44	5 14		6 10	6 38		7 34	8 07	
Մագրիքէօյ	6 56		8 02	8 34	9 01	9 26	9 56	10 46		11 45	12 36	1 36		2 41	3 41	4 09	4 59	5 27	5 46	6 25	6 48	7 15	7 46	8 19	
Այ-Ստէֆանոս	7 06		8 12	8 50	9 11		10 07	10 56		11 57		1 48		2 51	3 51		5 11		5 56	6 35		7 25	7 58	8 29	
Քիւչիւք-Չէքմէճէ				9			10 15			12 05		1 56					5 19						8 06		

ՔԻՒՉԻՒՔ-ՉԷՔՄԷՃԷԷՆ Կ. ՊՈԼԻՍ

ԹԻՒ	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	41	**43	45	**47	49	51	** 3	61	55	**57
ԿԱՅԱՐԱՆ	Առաւօտէն մինչեւ կէս օր														ՄԵԿՆՈՒՄ			Կէս օրէն մինչեւ իրիկուն								
Քիւչիւք-Չէքմէճէ			7 04								10 25			12 16		2 16							6 25	6 47		
Այ-Ստէֆանոս	6 15	6 46	7 15	7 52		8 14	8 51		9 42		10 36		11 31	12 27		2 27		3 31		4 45		6 12	6 36	7 04		
Մաքրիքէօյ	6 27	6 58	7 27	8 04		8 27	9 30		9 34	10 20	10 48		11 43	12 39	1 47	2 39		3 43	4 30	4 57	5 53	6 24	6 48	7 21	7 53	
Եէտի-Գուլէ	6 39	7 13	7 42		8 17	8 42		9 16	10 05	10 32	11 03	11 31	11 55	12 44	1 59	2 56	3 25	3 54	4 42	5 1	6 08	6 39	7 05	7 44	8 05	
Սամաթիա	6 43	7 17	7 46		8 21	8 46		9 20	10 09	10 36	11 07	11 35	11 59	12 58	2 03	3	3 29	3 57	4 46	5 16	6 12	6 43	7 08		8 09	
Եէնի-Գաբու	6 48	7 22	7 51		8 26	8 51		9 25	10 14	10 41	11 12	11 40	12 04	1 03	2 08	3 05	3 35	4 02	4 51	5 21	6 17	6 49	7 13		8 14	
Գում-Գաբու	6 53	7 27	7 56	8 22	8 31	8 56	9 21	9 30	10 18	10 46	11 17	11 45	12 08	1 08	2 13	3 10	3 40	4 07	4 58	5 26	6 22	6 55	7 18	7 58	8 24	
Կ. Պոլիս	7 01	7 35	8 04	8 30	8 39	9 04	9 29	9 38	10 26	10 54	11 25	11 53	12 16	1 16	2 21	3 18	3 48	4 15	5 06	5 34	6 30	7 03	7 26	8 07	8 32	

* Այսթէֆանոսի եւ Քիւչիւք Չէքմէճէի միջեւ ուրբաթ եւ կիրակի օրերը բանող այս կառախումբերուն ծանուցումը զատ ստորեւ հրատարակուած է։

** Քիւչիւք Չէքմէճէի եւ Այսթէֆանոսի միջեւ ուրբաթ եւ կիրակի օրերը բանող այս կառախումբերուն ծանուցումը՝ զատ ստորեւ հրատարակուած է։

ԱԶԴ.—Մինչեւ նոր ծանուցում, 8, 12, 26, 40, 44, 13, 35, 47, 49 եւ 51 թիւով կառախումբերը՝ միայն մէկ վայրկեան Զէյթուն Պուրնին պիտի կենան։

Այնչափ լայնածաւալ չեղող բեռեր՝ առանց բացառութեան ամէն կառախումբ պիտի ընդունին. իսկ լայնածաւալ եղող բեռերը՝ միայն 61 եւ 62 թիւով կառախումբերը պիտի ընդունին։

Արեւելեան եւրոպայի ժամանակը՝ Կ. Պոլսոյ ժամացոյցին հետ բաղդատմամբ չորս վայրկեան առաջ է։

Կ. ՊՈԼՍԷՆ ՄԵԿՆՈՂ ԿԱՌԱԽՈՒՄԲԵՐԸ (Ուրբաթ եւ կիրակի օրերը)

ԿԱՌԱԽՈՒՄԲԵՐՈՒ ԹԻՒԵՐԸ	62	18	24	28	32	34	38	44
ԿԱՅԱՐԱՆ			Մեկնում					
Այսթէֆանոս	8 50	10 07	11 57	1 48	2 53	3 53	5 11	6 37
Ֆլօրիա	9 —	10 16	12 06	1 58	3 03	4 03	5 21	6 45
Քիւչիւք Չէքմէճէ	9 02	10 18	12 08	2 —	3 05	4 05	5 23	6 47

Կ. ՊՈԼԻՍ ԺԱՄԱՆՈՂ ԿԱՌԱԽՈՒՄԲԵՐԸ

ԿԱՌԱԽՈՒՄԲԵՐՈՒ ԹԻՒԵՐԸ	43	47	53	57
ԿԱՅԱՐԱՆ		Մեկնում		
Քիւչիւք Չէքմէճէ	3 20	4 28	6 18	7 41
Ֆլօրիա	— —	4 35	6 26	7 49
Այսթէֆանոս	3 29	4 43	6 34	7 57